

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач (начальник) кафедри

 проф. Галина ЛАВРИК

«29» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Право соціального забезпечення»

Освітньо-професійна програма /спеціалізація	«Право» <i>(назва)</i>
Спеціальність	081 Право <i>(код, назва спеціальності)</i>
Галузь знань	08 Право <i>(код, назва галузі знань)</i>
Ступінь вищої освіти	бакалавр <i>(бакалавр, магістр, доктор філософії)</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри правознавства,
Протокол засідання кафедри правознавства від 29 серпня 2023 року № 1

ПОЛТАВА – 2023

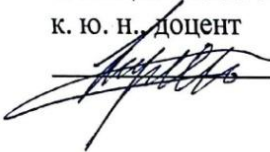
Укладач:

Терела Г. В. – к.і.н., доцент кафедри правознавства Полтавського університету економіки і торгівлі

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми «Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 081 «Право»

к. ю. н., доцент

 О.О. Кульчій

ЗМІСТ

Розділ 1.	Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2.	Перелік компетентностей та програмних результатів навчання	5
Розділ 3.	Програма навчальної дисципліни	8
Розділ 4.	Тематичний план навчальної дисципліни	18
Розділ 5.	Оцінювання результатів навчання	135
Розділ 6.	Інформаційні джерела	140
Розділ 7.	Програмне забезпечення навчальної дисципліни	149

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення»

Місце в структурно-логічній схемі підготовки: – пререквізити (Prerequisite) (навчальні дисципліни, які є базовими для вивчення даної навчальної дисципліни): теорія держави і права, конституційне право України, трудове право та ін.;	
– постреквізити (Postrequisite) (навчальні дисципліни, поглибленому вивченню яких сприяє дана навчальна дисципліна): адвокатура України.	
Мова викладання	Українська мова
Статус дисципліни – вибіркова	
Курс/семестр вивчення	денна – 3; заочна – 3
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	Кількість кредитів за ЄКТС – 4 / 2 модулі
Денна форма навчання:	
Кількість годин:	
– загальна кількість: 1 семестр –; 2 семестр – 120	
– лекції: 1 семестр –; 2 семестр – 18	
– семінарські заняття: 1 семестр –; 2 семестр – 30	
– самостійна робота: 1 семестр –; 2 семестр – 72	
– вид підсумкового контролю:	
1 семестр –; 2 семестр – ПМК (залік)	
Заочна форма навчання:	
Кількість годин:	
– загальна кількість: 1 семестр –; 2 семестр – 120	
– лекції: 1 семестр –; 2 семестр – 8	
– семінарські заняття: 1 семестр –; 2 семестр – 12	
– самостійна робота: 1 семестр –; 2 семестр – 100	
– вид підсумкового контролю:	
1 семестр –; 2 семестр – ПМК (залік).	

Розділ 2. Перелік компетентностей та програмних результатів навчання

Метою вивчення навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» є отримання студентами теоретичних знань у сфері соціального забезпечення; набуття практичних навичок застосування правових норм, що регламентують ці відносини; формування правосвідомості та правової культури у майбутніх юристів.

Провідне завдання вивчення навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» полягає у вивченні студентами основних категорій, принципів та інститутів права соціального забезпечення; напрямків правового регулювання відносин у сфері соціального захисту; ознайомленні із системою чинного законодавства про соціальне забезпечення та набутті навичок роботи з нормативними актами; з'ясуванні підстав та умов виникнення, зміни та припинення соціально-забезпечувальних правовідносин; вмінні вирішувати практичні ситуації у сфері соціального забезпечення.

Таблиця 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна «Право соціального забезпечення», програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК2);	самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (РН9);
2.	знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК3);	доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло (РН12).
3.	здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми (ЗК12);	працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди (РН17);
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
4.	цінування та повага до гідно-	давати короткий правовий вис-

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
	сті людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи (СК3);	новок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю (PH5);
5.	здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини (СК4);	застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрин, цінності та принципи функціонування національної правової системи (PH18);
6.	здатність застосувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право (СК7);	знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (PH13);
7.	здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти (СК11);	виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (PH20);
8.	здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції (СК12);	використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності (PH14);
9.	здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (СК14);	вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (PH15);
10.	здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування (СК15);	готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
11.	здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (СК16).	ситуаціях (РН21); надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (РН 22).

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Програму навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» обговорено і схвалено на засіданні кафедри правознавства. Протокол засідання кафедри від «29» серпня 2023 року № 1.

Програмний зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Загальнотеоретичні положення права соціального забезпечення. Правові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування

Розділ I. Загальнотеоретичні положення права соціального забезпечення

Тема 1. Право соціального забезпечення як галузь у системі права України

Право людини на соціальний захист як суб'єктивне право особи. Конституційні гарантії здійснення права на соціальний захист в Україні. Співвідношення понять соціальне забезпечення та соціальний захист.

Поняття права соціального забезпечення як самостійної галузі права. Предмет правового регулювання права соціального забезпечення. Загальна характеристика суспільних відносин, які складають предмет права соціального забезпечення.

Метод правового регулювання соціально-забезпечувальних відносин та його ознаки. Поєднання імперативного і диспозитивного способів правового регулювання, централізованого, муніципального і локального правового регулювання.

Функції права соціального забезпечення.

Місце права соціального забезпечення в національній системі права України. Взаємозв'язок і розмежування права соціального забезпечення з іншими галузями системи права України (конституційним, цивільним, адміністративним, трудовим).

Система права соціального забезпечення. Інститути права соціального забезпечення. Співвідношення системи права соціального забезпечення і системи законодавства.

Предмет і система науки права соціального забезпечення.

Тенденції розвитку права соціального забезпечення у сучасних умовах. Адаптація соціального законодавства України до принципів міжнародного та європейського права.

Система і основні завдання навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення».

Тема 2. Джерела права соціального забезпечення

Поняття джерел права соціального забезпечення України, форми їх вираження. Класифікація джерел права соціального забезпечення.

Конституція України як основне джерело права соціального забезпечення. Закони та підзаконні нормативно-правові акти в системі джерел права соціального забезпечення.

Акти соціального партнерства як джерела права соціального забезпечення.

Значення рішень Конституційного Суду України та керівних роз'яснень Пленуму Верховного Суду України для однакового застосування усіма підприємствами, установами, організаціями та судовими органами чинного законодавства про соціальне забезпечення.

Дія нормативно-правових актів, які є джерелами соціального забезпечення, у часі, просторі та за категоріями громадян.

Акти міжнародно-правового регулювання соціального забезпечення.

Проблеми та перспективи розвитку законодавства України про соціальне забезпечення.

Тема 3. Принципи права соціального забезпечення

Поняття і значення принципів права соціального забезпечення. Класифікація принципів. Співвідношення загальних (галузевих) принципів з принципами окремих інститутів права соціального забезпечення. Співвідношення принципів і норм права.

Зміст і конкретизація загальних (галузевих) принципів права соціального забезпечення: справедливість та неупередженість; ефективність; всезагальність і всебічність соціального забезпечення; рівність прав та заборона дискримінації; диференціація умов та обсягів соціального забезпечення; наукова та економічна обґрунтованість соціальних стандартів; незменшуваність змісту та обсягу соціальних виплат та послуг при прийнятті нових законів; державна гарантованість права на соціальне забезпечення; адресний характер соціального забезпечення.

Зміст і конкретизація принципів окремих інститутів права соціального забезпечення. Принципи загальнообов'язкового

державного соціального страхування. Принципи недержавного соціального забезпечення. Принципи державної соціальної допомоги.

Тема 4. Організаційно-правові форми соціального забезпечення

Поняття, види та особливості організаційно-правових форм соціального забезпечення.

Поняття та значення соціального страхування в системі соціального забезпечення. Загальна характеристика основних видів загальнообов'язкового державного соціального страхування: страхування на випадок тимчасової непрацездатності, страхування по безробіттю, страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, пенсійне страхування. Відмінність загальнообов'язкового соціального страхування від цивільно-правового договору страхування.

Структура системи пенсійного забезпечення в Україні. Солідарне, накопичувальне та недержавне пенсійне страхування.

Асигнування з бюджету як організаційно-правова форма соціального забезпечення.

Недержавні організаційно-правові форми соціального забезпечення.

Тема 5. Правовідносини у сфері соціального забезпечення та їх суб'єкти

Поняття та особливості правовідносин із соціального забезпечення. Ознаки правовідносин із соціального забезпечення. Види правовідносин із соціального забезпечення і підстави їх класифікації. Поняття, особливості та види матеріально-забезпечувальних правовідносин із соціального забезпечення. Поняття, особливості та види процедурних правовідносин із соціального забезпечення. Поняття, особливості та види процесуальних правовідносин із соціального забезпечення.

Структура правовідносин із соціального забезпечення. Матеріальний та юридичний зміст правовідносин із соціального забезпечення. Об'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин: пенсії; соціальні допомоги; соціальні пільги; соціальне обслуговування. Суб'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин. Правовий статус учасників правовідносин: правосуб'єктність, права і обов'язки, гарантії, відповідальність. Фізичні особи як учасники соціально-забезпечувальних правовідносин. Особливості їх правового статусу. Уповноважені державою органи та організації як суб'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин. Недержавні установи як суб'єкти правовідносин у сфері соціального забезпечення.

Підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин із соціального забезпечення. Особливості юридичних фактів як підстави правовідносин у сфері соціального забезпечення. Поняття і види страхового стажу. Загальний страховий стаж і його значення. Спеціальний страховий стаж, його види та значення. Порядок встановлення страхового стажу. Порядок обчислення і підтвердження страхового стажу. Коефіцієнт страхового стажу.

Тема 6. Соціальні ризики як підстава виникнення права на соціальне забезпечення

Поняття соціального ризику. Загальна характеристика видів соціального ризику. Загальнолюдські (загальносоціальні) ризики. Професійні ризики. державно-політичні ризики. Техногенні ризики. Екологічні ризики.

Непрацездатність як соціальний ризик. Види непрацездатності. Юридичні факти, що зумовлюють постійну непрацездатність. Пенсійний вік.

Поняття, ознаки та причини інвалідності. Групи інвалідності. Порядок встановлення інвалідності.

Поняття та порядок розслідування нещасного випадку на виробництві. Поняття та порядок підтвердження та розслідування професійного захворювання. Загальне захворювання.

Поняття, порядок встановлення та підтвердження тимчасової втрати працездатності. Юридичні факти, що зумовлюють тимчасову непрацездатність громадянина. Листок непрацездатності.

Поняття безробіття (часткового безробіття). Порядок визнання громадянина безробітним.

Втрата годувальника як соціальний ризик. Непрацездатні члени сім'ї померлого годувальника.

Поняття, критерії та порядок підтвердження малозабезпеченості. Середньомісячний сукупний дохід сім'ї. Співвідношення з бідністю. Межа бідності.

Розділ II. Правові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування

Тема 7. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття

Поняття та загальна характеристика соціального страхування на випадок безробіття. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Право громадян на матеріальне забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття. Суб'єкти та об'єкти

загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Особи, які підлягають страхуванню на випадок безробіття. Особи, які не підлягають страхуванню. Страховики і страхувальники.

Поняття безробітного та його правовий статус. Особи, які не можуть бути визнані безробітними. Види матеріального забезпечення на випадок безробіття. Допомога по безробіттю та умови її призначення. Допомога по частковому безробіттю.

Тема 8. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності

Поняття та загальна характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Право громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Страхові випадки, умови надання допомоги по тимчасовій непрацездатності та тривалість її виплати. Порядок надання матеріального забезпечення та соціальних послуг.

Тема 9. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності

Поняття та загальна характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності. Принципи страхування від нещасного випадку і гарантії забезпечення прав застрахованих осіб. Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку та професійного захворювання.

Страховий ризик і страховий випадок у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Поняття нещасного випадку та професійного захворювання. Порядок розслідування

нешасних випадків на виробництві. Порядок встановлення ступеня втрати працездатності потерпілим на виробництві.

Відшкодування шкоди, заподіяної застрахованому ушкодженням його здоров'я. Види та порядок призначення виплат потерпілому.

Тема 10. Правове регулювання загальнообов'язкового державного пенсійного страхування

Пенсійна система України: поняття та напрямки реформування. Загальна характеристика законодавства, що регулює пенсійні відносини в Україні. Принципи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Структура системи пенсійного забезпечення. Солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Накопичувальна система пенсійного страхування. Система недержавного пенсійного забезпечення.

Право на пенсійне забезпечення як складова конституційного права на соціальний захист. Пенсійний вік в Україні. Право відстроченого виходу на пенсію. Право добровільної участі у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Персоніфікований облік у системі соціального страхування.

Поняття та ознаки пенсій як виду соціального забезпечення. Відмінності пенсії від інших виплат. Види пенсій та умови їх призначення. Мінімальна пенсія в Україні. Загальний порядок обчислення, призначення, перерахунку та виплати пенсій.

Оскарження неправомірних дій та розгляд спорів, що виникають з приводу пенсійного забезпечення.

Модуль 2

Особливості пенсійного забезпечення. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг

Розділ III. Особливості пенсійного забезпечення

Тема 11. Пенсії за віком в солідарній пенсійній системі

Поняття пенсії за віком та її відмінності від пенсій за вислугу років. Умови призначення пенсії за віком. Обчислення розміру пенсій за віком. Розмір пенсії за віком. Мінімальний розмір пенсії за віком. Підвищення розміру пенсії за віком у разі відстрочки часу її призначення.

Пільгові підстави на пенсію за віком. Списки № 1 та № 2 виробництв, робіт, професій, посад, затверджені Кабінетом Міністрів України, що дають право на пільгову пенсію за віком.

Тема 12. Пенсії по інвалідності в солідарній пенсійній системі

Поняття пенсії по інвалідності. Умови призначення пенсії по інвалідності. Пенсії по інвалідності внаслідок нещасного випадку, інших випадків трудового каліцтва чи професійного захворювання. Пенсії по інвалідності внаслідок загального захворювання. Групи інвалідності. Страховий стаж, необхідний для призначення пенсії по інвалідності.

Розмір пенсії по інвалідності. Період, на який призначається пенсія по інвалідності. Строк виплати пенсії по інвалідності в разі зміни групи інвалідності або відновлення працездатності. Надбавки на догляд.

Тема 13. Пенсії у зв'язку з втратою годувальника в солідарній пенсійній системі

Поняття пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Особи, що мають право на призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Непрацездатні члени сім'ї померлого годувальника. Члени сім'ї, які вважаються такими, що були на утриманні померлого годувальника.

Порядок призначення і виплати пенсії в разі втрати годувальника. Розмір пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Період, на який призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника. Зміна розміру пенсії. Призначення однієї пенсії у зв'язку з втратою годувальника на всіх членів сім'ї. Виділення частки пенсії.

Тема 14. Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування

Суб'єкти системи накопичувального пенсійного забезпечення.

Види пенсійних виплат з коштів накопичувальної системи пенсійного страхування. Поняття та види довічних пенсій: довічна пенсія з установленим періодом; довічна обумовлена пенсія; довічна пенсія подружжя.

Одноразова пенсійна виплата. Договір страхування довічної пенсії.

Тема 15. Недержавне пенсійне забезпечення

Законодавство про недержавне пенсійне забезпечення. Принципи недержавного пенсійного забезпечення.

Система недержавного пенсійного забезпечення. Суб'єкти недержавного пенсійного забезпечення та їх правовий статус. Поняття й види недержавних пенсійних фондів. Відкритий пенсійний фонд. Корпоративний пенсійний фонд. Професійний пенсійний фонд. Засновники, учасники та вкладники недержавних пенсійних фондів.

Ведення персоніфікованого обліку учасників недержавних пенсійних фондів. Особи, що здійснюють управління активами недержавних пенсійних фондів.

Пенсійні внески. Пенсійний контракт і пенсійна схема. Поняття й види пенсійних виплат, умови й строки їх здійснення. Довічна пенсія (довічний анuitет). Успадкування пенсійних активів.

Тема 16. Особливості пенсійного забезпечення окремих категорій осіб

Пенсії за вислугу років. Пенсійне забезпечення на пільгових умовах. Поняття та правові ознаки державних пенсій. Пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ.

Пенсійне забезпечення державних службовців. Пенсійне забезпечення народних депутатів. Пенсійне забезпечення посадових осіб органів місцевого самоврядування.

Пенсійне забезпечення наукових (науково-педагогічних) працівників.

Пенсійне забезпечення службових осіб прокуратури та суддів.

Правове регулювання пенсій за особливі заслуги перед Україною.

Пенсійне забезпечення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Розділ IV. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг

Тема 17. Соціальні допомоги

Поняття, ознаки та види державних соціальних допомог. Загальна характеристика законодавства про державні соціальні допомоги. Принципи, за якими виплачуються державні соціальні допомоги. Загальні правила призначення та виплати державних соціальних допомог. Органи, що призначають державні допомоги. Джерела виплат.

Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям: особи, які мають право на отримання допомоги; розмір допомоги та строк, на який вона призначається. Розрахунок середньомісячного сукупного доходу сім'ї для призначення допомоги. Відмова у наданні допомоги малозабезпеченим сім'ям.

Державні соціальні допомоги особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам. Умови та порядок призначення допомоги. Державна соціальна допомога на догляд інвалідам війни, самотнім малозабезпеченим особам, малозабезпеченим інвалідам I групи та

деяким іншим категоріям осіб. Щомісячна грошова допомога малозабезпеченій особі, яка проживає разом з інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу. Умови призначення допомоги.

Державні допомоги сім'ям з дітьми. Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами. Одноразова допомога при народженні дитини. Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Допомога на дітей, які перебувають під опікою і піклуванням. Допомога на дітей одининок матерям. Допомоги дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства. Порядок звернення за допомогоюми сім'ям з дітьми.

Субсидії на оплату житлово-комунальних послуг.

Відповідальність за недотримання законодавства про державні соціальні допомоги.

Тема 18. Соціальне обслуговування

Поняття, ознаки, форми і види соціальних послуг. Загальна характеристика законодавства про соціальне обслуговування. Принципи надання соціальних послуг. Організація діяльності з надання соціальних послуг. Соціальні служби та соціальні установи в Україні. Права і обов'язки надавачів та отримувачів соціальних послуг. Волонтерська діяльність в сфері соціальних послуг. Порядок надання й отримання соціальних послуг.

Соціальні послуги центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Соціальні заклади інтернатних закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Соціально-медичні інтернатні заклади для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та дітей, які потребують тривалого лікування. Дитячий будинок сімейного типу.

Соціальні послуги для бездомних громадян та безпритульних дітей.

Соціальне обслуговування осіб похилого віку та інвалідів.
Ритуальні послуги.

Тема 19. Пільги в системі соціального забезпечення

Соціальні пільги як правовий засіб додаткового соціального захисту. Ознаки та види соціальних пільг. Медико-реабілітаційні, транспортні, житлові, побутові, трудові пільги.

Пільги за професійним та соціальним статусом особи. Поняття соціального статусу особи. Соціальні пільги інвалідам, ветеранам праці та особам похилого віку, ветеранам війни, особам, які постраждали внаслідок нацистських переслідувань. Соціальний захист осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Соціальний захист біженців. Соціальний захист жертв політичних репресій.

Джерела фінансування соціальних пільг. Реформування системи соціальних пільг в Україні.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1. Тематичний план навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» для студентів **денної форми навчання** спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право»

№ з/п	Назва модулів, розділів і тем навчальної дисципліни	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні		позааудиторні
			лекції	семінарські	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Загальнотеоретичні положення права соціального забезпечення. Правові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування					
1.	Право соціального забезпечення як галузь у системі права України	6	2	–	4
2.	Джерела права соціального забезпечення	6	–	–	6
3.	Принципи права соціального забезпечення	6	–	–	6
4.	Організаційно-правові форми соціального забезпечення	6	–	2	4
5.	Правовідносини у сфері соціального забезпечення та їх суб'єкти	6	2	2	2
6.	Соціальні ризики як підстава виникнення права на соціальне забезпечення	6	–	2	4
7.	Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	6	2	2	2
8.	Правове регулювання загальнообов'язкового	6	–	2	4

1	2	3	4	5	6
	державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням				
9.	Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності	6	2	2	2
10.	Правове регулювання загальнообов'язкового державного пенсійного страхування	6	2	2	2
	Загалом	60	10	14	36
Модуль 2					
Особливості пенсійного забезпечення. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг					
11.	Пенсії за віком в солідарній пенсійній системі	6	2	2	2
12.	Пенсії по інвалідності в солідарній пенсійній системі	7	–	2	5
13.	Пенсії у зв'язку з втратою годувальника в солідарній пенсійній системі	7	–	2	5
14.	Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування	7	–	2	5
15.	Недержавне пенсійне забезпечення	7	–	2	5
16.	Особливості пенсійного забезпечення окремих категорій осіб	7	–	2	5
17.	Соціальні допомоги	6	2	2	2
18.	Соціальне обслуговування	7	2	–	5
19.	Пільги в системі соціального забезпечення	6	2	2	2

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
	Загалом:	60	8	16	36
	Разом із курсу:	<i>120</i>	<i>18</i>	<i>30</i>	<i>72</i>

Таблиця 4.3. Тематичний план навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» для студентів **заочної форми навчання** спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право»

№ з/п	Назва розділу, модуля, теми	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні		позааудиторні
			лекції	семінарські	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Загальнотеоретичні положення права соціального забезпечення. Правові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування					
1.	Право соціального забезпечення як галузь у системі права України	6	2	-	4
2.	Джерела права соціального забезпечення	6	-	-	6
3.	Принципи права соціального забезпечення	6	-	-	6
4.	Організаційно-правові форми соціального забезпечення	6	-	2	4
5.	Правовідносини у сфері соціального забезпечення та їх суб'єкти	6	2	-	4
6.	Соціальні ризики як підстава виникнення права на соціальне забезпечення	6	-	-	6
7.	Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	6	-	2	4
8.	Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням	6	-	-	6
9.	Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного	6	-	-	6

1	2	3	4	5	6
	випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності				
10.	Правове регулювання загальнообов'язкового державного пенсійного страхування	6	-	2	4
	Загалом:	60	4	6	50
Модуль 2					
Особливості пенсійного забезпечення. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг					
11.	Пенсії за віком в солідарній пенсійній системі	6	2	-	4
12.	Пенсії по інвалідності в солідарній пенсійній системі	7	-	2	5
13.	Пенсії у зв'язку з втратою годувальника в солідарній пенсійній системі	7	-	-	7
14.	Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування	7	-	2	5
15.	Недержавне пенсійне забезпечення	7	-	-	7
16.	Особливості пенсійного забезпечення окремих категорій осіб	7	-	-	7
17.	Соціальні допомоги	7	-	2	5
18.	Соціальне обслуговування	6	-	-	6
19.	Пільги в системі соціального забезпечення	6	2	-	4
	Загалом:	60	4	6	50
	Разом із курсу:	120	8	12	100

Таблиця 4.4. Тематичний план навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення», яка викладається для студентів **денної форми навчання** спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Модуль 1. Загальнотеоретичні положення права соціального забезпечення. Правові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування					
Розділ I. Загальнотеоретичні положення права соціального забезпечення					
Тема 1. Право соціального забезпечення як галузь у системі права України					
<p>1. Поняття та предмет права соціального забезпечення.</p> <p>2. Метод правового регулювання соціально-забезпечувальних відносин та його ознаки.</p> <p>3. Функції права соціального забезпечення.</p> <p>4. Система права соціального забезпечення.</p>	2		-	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>1. Право людини на соціальний захист як суб'єктивне право особи.</p> <p>2. Конституційні гарантії здійснення права на соціальний захист в Україні.</p> <p>3. Співвідношення понять соціального забезпечення та соціальний захист.</p>	4

1	2	3	4	5	6
				<p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання:</p> <p>1. Користуючись джерелами із списку літератури, ознайомитись зі змістом концепцій сфери застосування соціально-забезпечувальних правовідносин (найбільш відомими вважаються чотири концепції: непрацевдатності, соціальної аліментарності, індивідуальної форми розподілу та соціального ризику) та письмово обґрунтувати, прихильником якої</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>концепції Ви є.</p> <p>2. Розробити структурно-логічну схему «Система права соціального забезпечення».</p> <p>3. Користуючись джерелами зі списку літератури, скласти таблицю «Співвідношення системи права соціального забезпечення і системи соціально-забезпечувального законодавства»</p> <p>4. Користуючись джерелами зі списку літератури, навести точки зору трьох вітчизняних та/або зарубіжних вчених з приводу дискусійного в науковій літературі питання щодо розмежування понять «соціальне забезпечення» і «соціальний захист».</p>	
Тема 2. Джерела права соціального забезпечення					

1	2	3	4	5	6
	-		-	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Поняття джерел права соціального забезпечення України, форми їх вираження. Класифікація джерел права соціального забезпечення.</p> <p>2. Закони та підзаконні нормативно-правові акти в системі джерел права соціального забезпечення.</p> <p>3. Акти соціального партнерства як джерела права соціального забезпечення.</p> <p>4. Акти міжнародно-правового регулювання соціального забезпечення.</p> <p>5. Значення рішень Конституційного Суду України та керівних роз'яснень Пленуму Верховного Суду України</p>	6

1	2	3	4	5	6
				<p>для однакового застосування усіма підприємствами, установами, організаціями та судовими органами чинного законодавства про соціальне забезпечення.</p> <p>б. Дія нормативно-правових актів, які є джерелами соціального забезпечення, у часі, просторі та за категоріями громадян.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання</p> <p>1. Розробити структурно-логічну схему «Класифікація джерел</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>права соціального забезпечення».</p> <p>2. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово обґрунтувати, чи є судові акти джерелами права соціального забезпечення.</p> <p>3. Розв'язати ситуаційне завдання: Громадянин України став інвалідом внаслідок теракту, який відбувся на території іншої держави, і потребує соціального забезпечення. <i>Чи регулюються нормами міжнародного права подібні ситуації?</i></p> <p>4. Розв'язати ситуаційне завдання: Міська Рада прийняла рішення про збільшення розміру пенсій за віком для жителів свого міста за рахунок бюджету міста.</p>	

1	2	3	4	5	6
				<i>Чи правомірне таке рішення міської ради?</i>	
Тема 3. Принципи права соціального забезпечення					
	–		–	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Поняття і значення принципів права соціального забезпечення. Класифікація принципів.</p> <p>2. Зміст і конкретизація загальних (галузевих) принципів права соціального забезпечення.</p> <p>3. Зміст і конкретизація принципів окремих інститутів права соціального забезпечення.</p> <p>4. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування.</p> <p>5. Принципи недержавного соціального забезпечення.</p>	6

1	2	3	4	5	6
				<p>6. Принципи державної соціальної допомоги.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання</p> <p>1. Розробити структурно-логічну схему «Принципи права соціального забезпечення».</p> <p>2. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово розкрити зміст принципу диференціації умов та рівня соціального забезпечення.</p> <p>3. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово розкрити зміст</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>термінів «норми-принципи», «принципи-аксіоми», принципи-дефініції», «норми-доктрини» та навести приклади із нормативно-правових актів.</p> <p>4. Користуючись джерелами зі списку літератури, скласти таблицю «Принципи окремих інститутів права соціального забезпечення» за зразком:</p>	
Тема 4. Організаційно-правові форми соціального забезпечення					
	–	<p>1. Поняття, види та особливості організаційно-правових форм соціального забезпечення.</p> <p>2. Поняття та значення соціального страхування в системі соціального забезпечення.</p> <p>3. Структура системи пенсійного забезпечення в Україні.</p> <p>4. Асигнування</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Фізичні особи як учасники соціально-забезпечувальних правовідносин.</p> <p>2. Уповноважені державою органи та організації як суб'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин.</p> <p>3. Недержавні устано-</p>	4

1	2	3	4	5	6
		<p>бюджету як організаційно-правова форма соціального забезпечення.</p> <p>5. Недержавні організаційно-правові форми соціального забезпечення.</p>		<p>ви як суб'єкти правовідносин у сфері соціального забезпечення.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово навести приклади фактичних юридичних складів, що породжують соціально-забезпечувальні правовідносини.</p> <p>2. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово навести приклади юридичних фактів, що припиняють соціально-забезпечувальні правовід-</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>носини.</p> <p>3. Розв'язати ситуаційне завдання:</p> <p>Дідусь (пенсіонер за віком, 69 років) 10-ти річної дитини просить роз'яснити: до якого органу та за яким видом соціального забезпечення для онуки він може звернутись. Мати дитини виїхала на заробітки за кордон, і протягом 3-х років ніяких відомостей про неї родичі не отримували.</p> <p>4. Розробити структурно-логічну схему «Структура соціально-забезпечувальних правовідносин».</p>	
Тема 5. Правовідносини у сфері соціального забезпечення та їх суб'єкти					
<p>1. Поняття, ознаки та особливості правовідносин із соціального забезпечення.</p> <p>2. Види соціально-забезпечувальних правовідносин.</p>	2	<p>1. Поняття, ознаки та особливості правовідносин із соціального забезпечення.</p> <p>2. Види соціально-забезпечувальних правовідносин.</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Фізичні особи як учасники соціально-забезпечувальних правовідносин.</p>	2

1	2	3	4	5	6
<p>3. Структура правовідносин із соціального забезпечення.</p> <p>4. Підстави виникнення, зміни та припинення соціально-забезпечувальних правовідносин.</p>		<p>3. Структура правовідносин із соціального забезпечення. Правовий статус учасників правовідносин.</p> <p>4. Підстави виникнення, зміни та припинення соціально-забезпечувальних правовідносин.</p>		<p>2. Уповноважені державою органи та організації як суб'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин.</p> <p>3. Недержавні установи як суб'єкти правовідносин у сфері соціального забезпечення.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово навести приклади фактичних юридичних складів, що породжують соціально-забезпечувальні правовідносини.</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>2. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово навести приклади юридичних фактів, що припиняють соціально-забезпечувальні правовідносини.</p> <p>3. Розв'язати ситуаційне завдання:</p> <p>Дідусь (пенсіонер за віком, 69 років) 10-ти річної дитини просить роз'яснити: до якого органу та за яким видом соціального забезпечення для онуки він може звернутись. Мати дитини виїхала на заробітки за кордон, і протягом 3-х років ніяких відомостей про неї родичі не отримували.</p> <p>4. Розробити структурно-логічну схему «Структура соціально-забезпечувальних правовідносин».</p>	
Тема 6. Соціальні ризики як підстава виникнення права на соціальне забезпечення					

1	2	3	4	5	6
	–	<p>1. Поняття та види соціального ризику.</p> <p>2. Малозабезпеченість як соціальний ризик.</p> <p>3. Непрацевдатність як соціальний ризик. Види непрацевдатності.</p> <p>4. Поняття, групи інвалідності. Порядок встановлення інвалідності.</p> <p>5. Поняття безробіття (часткового безробіття).</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Поняття, критерії та порядок підтвердження малозабезпеченості.</p> <p>2. Поняття та порядок розслідування нещасного випадку на виробництві.</p> <p>3. Юридичні факти, що зумовлюють тимчасову непрацевдатність громадянина.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: Пасажиру – пенсіонеру</p>	4

1	2	3	4	5	6
				<p>по інвалідності водій маршрутного таксі відмовив у безоплатному перевезенні на тій підставі, що пенсіонер зовні виглядає як цілком здорова працездатна людина.</p> <p><i>Наскільки правомірна така відмова? Як підтверджується факт інвалідності?</i></p> <p>2. Розробити структурно-логічну схему «Види соціальних ризиків».</p> <p>3. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово обґрунтуйте, які соціальні ризики є страховими та/або нестраховими. Наведіть приклади із посиланням на нормативно-правові акти.</p> <p>4. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово сформулюйте ознаки поняття</p>	

1	2	3	4	5	6
				«соціальний ризик». Яке місце займає соціальний ризик у системі юридичних фактів права соціального забезпечення?	
Розділ II. Правові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування					
Тема 7. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття					
<p>1. Поняття та загальна характеристика соціального страхування на випадок безробіття.</p> <p>2. Поняття безробітного та його правовий статус.</p> <p>3. Види матеріального забезпечення на випадок безробіття.</p> <p>4. Допомога по частковому безробіттю.</p>	2	<p>1. Поняття та загальна характеристика соціального страхування на випадок безробіття.</p> <p>2. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.</p> <p>3. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.</p> <p>4. Допомога по безробіттю та умови її призначення. Допомога по</p>	2	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>1. Право громадян на матеріальне забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p> <p><i>Завдання 4. Виконати</i></p>	2

1	2	3	4	5	6
		частковому безробіттю.		<p>практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання.</p> <p>1.1. Клименко працював на заводі 26 років. У 2019 р. йому виповнилося 59 років. У зв'язку зі скороченням чисельності або штату працівників його було звільнено з роботи. Клименко звернувся до центру зайнятості із заявою про реєстрацію його безробітним і виплату допомоги по безробіттю. У Фонді загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття йому було відмовлено із поясненням, що Клименко є особою передпенсійного віку і має право на пенсію.</p> <p><i>Чи правомірна відмова Фонду? Куди можна оскаржити відмову Фонду?</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>1.2. Жовтяк був зареєстрований як безробітний і отримував допомогу по безробіттю. 21 травня 2019 р. йому видали направлення на роботу, а 4 червня Жовтяк прийшов на чергову перереєстрацію як безробітний і пояснив, що не зміг з'явитися на переговори щодо працевлаштування, оскільки погано себе почував. До лікаря він не звертався, тому що був впевнений, що скоро видужає. Державна служба зайнятості скоротила виплату допомоги по безробіттю на термін 60 днів.</p> <p><i>Назвіть умови призначення допомоги по безробіттю. У яких випадках виплата допомоги по безробіттю скорочується? Чи законне рішення Державної служби зайнятості?</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>1.3. До Державної служби зайнятості звернувся безробітний Петренко із проханням надати йому одноразову виплату допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності. Під час проведення реєстрації громадянина працівник центру зайнятості дізнався, що рік тому Петренко був зареєстрований як суб'єкт підприємницької діяльності. В отриманні одноразової допомоги безробітному Петренку було відмовлено.</p> <p><i>Чи правомірні дії працівників центру зайнятості?</i></p> <p>4. Побудувати структурно-логічну схему «Порядок надання допомоги по безробіттю».</p>	
<p>Тема 8. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втраатою працездатності</p>					

1	2	3	4	5	6
	-	<p>1. Поняття та загальна характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням.</p> <p>2. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням.</p> <p>3. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг.</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Поняття та загальна характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.</p> <p>2. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.</p> <p>3. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.</p> <p>4. Право громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним</p>	4

1	2	3	4	5	6
				<p>страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Бутко подав заяву про надання йому відпустки з наступним звільненням за власним бажанням. Через тиждень після початку відпустки Бутко захворів на грип і звернувся за медичною допомогою. Оуджавши, Бутко попросив заклад медичної допомоги видати йому лікарняний</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>листок, але отримав відмову. На підприємстві йому пояснили, що його звільнено з першого дня відпустки, а на його місце вже прийнято іншу особу. Після цього Бутко звернувся в юридичну консультацію з проханням пояснити, чи правомірно йому відмовляють в оформленні факту хвороби.</p> <p><i>Чи має право Бутко на допомогу по тимчасовій втраті працездатності? Якими нормативно-правовими актами регулюється порядок призначення і виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності?</i></p> <p>1.2. Розв'язати ситуаційне завдання</p> <p>У листопаді 2017 р. помер працівник комунального підприємства Воронцов.</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>Оскільки він був самотнім, поховання Воронцова здійснило підприємство, де він працював.</p> <p><i>Чи має це підприємство право на одержання допомоги на поховання? На підставі яких документів призначається допомога на поховання?</i></p> <p>1.3. Русняка звільнено з роботи 15.09.2019 р. відповідно до п. 6 ст.40 КЗпП України. 26.09.2019 р. він захворів, і тимчасова непрацездатність тривала 3 місяці і 15 днів. Після одужання Русняк подав листок непрацездатності на підприємство, звідки він був вже звільнений, для одержання допомоги по тимчасовій непрацездатності.</p> <p><i>Чи має право Русняк на допомогу по тимчасовій непрацездатності? У яко-</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>му розмірі призначається допомога по тимчасовій непрацездатності? В яких випадках допомога з тимчасової втрати працездатності не надається?</p> <p>4. Розробити структурно-логічну схему «Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втраченою працездатності».</p>	
<p align="center">Тема 9. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності</p>					
<p>1. Поняття та загальна характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату</p>	2	<p>1. Поняття та загальна характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Принципи страхування від нещасного випадку і гарантії забезпечення прав застрахованих осіб.</p> <p>2. Порядок</p>	2

1	2	3	4	5	6
<p>працездатності.</p> <p>2. Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку та професійного захворювання.</p> <p>3. Страховий ризик і страховий випадок у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.</p> <p>4. Відшкодування шкоди, заподіяної застрахованому ушкодженням його здоров'я.</p>		<p>працездатності.</p> <p>2. Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку та професійного захворювання.</p> <p>3. Страховий ризик і страховий випадок у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.</p> <p>4. Відшкодування шкоди, заподіяної застрахованому ушкодженням його здоров'я.</p>		<p>встановлення ступеня втрати працездатності потерпілим на виробництві.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Отримавши травму під час виконання трудових обов'язків біля 14-ої год. в останній день робочого тижня (у п'ятницю), Тимченко повідомив про це начальника дільниці, на якій працював. Начальник дільниці зателефонував керівникові підприємства, але у приймальні йому по-</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>відомили, що керівник проводить нараду, яка закінчиться не раніше 17-ої год. Повернувшись із відрядження у вівторок, керівник підприємства, порадившись з інженером з техніки безпеки, затвердив склад комісії щодо розслідування нещасного випадку із Тимченком, до якої увійшли заступник директора, головний інженер, інженер з техніки безпеки та керівник дільниці. Водночас про нещасний випадок було повідомлено профспілковий орган підприємства.</p> <p><i>Що зобов'язаний зробити роботодавець, отримавши повідомлення про нещасний випадок на виробництві? Протягом якого часу і у якому складі має бути сформована ко-</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p><i>місія з розслідування нещасного випадку? Які документи має скласти комісія?</i></p> <p>1.2. Прядко протягом 17-ти років працював формувальником у ливарному виробництві на машинобудівному заводі. Відчувши погіршення стану здоров'я, він звернувся до заводської поліклініки, де отримав від лікаря-терапевта довідку про необхідність переведення на легшу роботу. Пов'язуючи своє захворювання із впливом шкідливих умов праці, Прядко поставив перед начальником цеху питання про надання йому легшої роботи і збереження за ним середнього заробітку.</p> <p><i>Чи має право Прядко на переведення на легшу роботу? Який порядок надання легшої роботи? Які умо-</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p><i>ви збереження середнього заробітку на новій роботі?</i></p> <p>1.3. Після смерті годувальника-чоловіка від нещасного випадку на виробництві Третенко звернулася до Фонду соціального страхування України із заявою про страхові виплати, додавши до неї свій паспорт та свідоцтво про смерть чоловіка. Однак у Фонді їй пояснили, що цих документів замало, і попросили надати акт розслідування нещасного випадку та довідки з місця проживання.</p> <p><i>Третенко цікавиться, чи є обґрунтованими такі вимоги? Які документи необхідні для прийняття Фондом рішення про страхові виплати?</i></p> <p>4. Розробити структурно-логічну схему «Порядок розслідування</p>	

1	2	3	4	5	6
				нещасних випадків на виробництві».	
Тема 10. Правове регулювання загальнообов'язкового державного пенсійного страхування					
<p>1. Поняття та структура системи пенсійного забезпечення.</p> <p>2. Поняття, ознаки та види пенсій.</p> <p>3. Загальний порядок обчислення, призначення, перерахунку та виплати пенсій.</p>	2	<p>1. Пенсійна система України: поняття та напрямки реформування.</p> <p>2. Загальна характеристика законодавства, що регулює пенсійні відносини в Україні.</p> <p>3. Структура системи пенсійного забезпечення.</p> <p>4. Поняття та ознаки пенсій як виду соціального забезпечення.</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Принципи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.</p> <p>2. Право на пенсійне забезпечення як складова конституційного права на соціальний захист.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Грицина цікавиться,</p>	2

1	2	3	4	5	6
				<p>чи має вона право на пенсію за особливі заслуги перед Україною, якщо протягом 5 скликань була депутатом міської ради. Її страховий стаж становить 32 р., середньомісячний заробіток – 8200 грн, ніколи не була державним службовцем.</p> <p><i>В якому розмірі призначаються такі пенсії та з якого віку? Дайте обґрунтовану відповідь.</i></p> <p>1.2. З 2009 р. по 2011 р. Кравченко працював столлярю на фабриці за договором підяду. У зазначений період страхові внески до Пенсійного фонду України сплачувалися.</p> <p><i>Чи зараховується вказана робота до страхового стажу і якими документами це можна підтвердити? Як можна підтвер-</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p><i>дити страховий стаж, якщо немає трудової книжки чи відповідних записів у ній?</i></p> <p>1.3. Артист цирку Петров запитує, чи має він право на пенсію за вислугу років, якщо 3 роки працював на скульптурній фабриці, 2 роки брав участь у військових діях в Афганістані та 16 років працював акробатом у цирку.</p> <p><i>Дайте обґрунтовану відповідь.</i></p> <p>1.4. Прибиральниця середньої школи Матяш пішла на пенсію за віком у лютому 2018 р. Її середній заробіток при визначенні розміру пенсії склав 4800 грн. У березні 2019 р. Матяш знову була прийнята на роботу прибиральницею середньої школи і пропрацювала 19 місяців, маючи</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>середньомісячний заробіток 4500 грн. <i>Коли Матяш одержить право на перерахунок пенсії і з якого заробітку його буде здійснено?</i></p>	
<p align="center">Модуль 2. Особливості пенсійного забезпечення. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг</p>					
<p align="center">Розділ III. Особливості пенсійного забезпечення</p>					
<p align="center">Тема 11. Пенсії за віком в солідарній пенсійній системі</p>					
<p>1. Поняття та умови призначення пенсії за віком. 2. Обчислення розміру пенсій за віком. Підвищення розміру пенсії за віком у разі відстрочки часу її призначення. 3. Пільгові підстави на пенсію за віком.</p>	<p align="center">2</p>	<p>1. Поняття пенсії за віком та її відмінності від пенсій за вислугу років. 2. Умови призначення пенсії за віком. Обчислення розміру пенсій за віком. 3. Пільгові підстави на пенсію за віком.</p>	<p align="center">2</p>	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Відмінності пенсії за віком від пенсій за вислугу років. 2. Мінімальний розмір пенсії за віком. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i> <i>Завдання 4. Виконати</i></p>	<p align="center">2</p>

1	2	3	4	5	6
				<p>практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Івченко звернувся до управління Пенсійного фонду України за місцем проживання із заявою про призначення йому пенсії на пільгових умовах, тобто при досягненні 55-річного віку. У заяві він повідомив, що працював 18 років трактористом у Менському районному виробничо-технічному пункті хімізації.</p> <p>Управління відмовило йому у призначенні пільгової пенсії на тій підставі, що це підприємство не належить до підприємств сільського господарства і не виробляє сільськогосподарської продукції. Івченко вважав, що на підставі ст. 13 Закону України «Про</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>пенсійне забезпечення» він має право на таку пенсію, адже його загальний стаж роботи – 35 років і 18 років – спеціальний стаж (трактористом).</p> <p><i>Як вирішити спір?</i></p> <p>1.2. Розв’язати ситуаційне завдання:</p> <p>Вітренко народився у 1956 р. З 14 листопада 1991 р. до 12 квітня 2015 р. працював на роботах, передбачених списком № 1.</p> <p><i>Вітренко цікавиться, в якому віці він має право на пенсію і чи потрібні результати атестації робочого місця? Дайте відповіді на питання: 1) Що означає повний робочий день для призначення пільгових пенсій? 2) Яке правове значення має атестація робочих місць?</i></p> <p>1.3. Розв’язати ситуа-</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>ційне завдання:</p> <p>Інженер Шевченко звернулася до управління Пенсійного фонду України з питанням, чи може вона отримати пенсію за віком у лютому 2017 р., коли їй виповниться 55 років?</p> <p>Вона продовжує працювати і не має наміру в лютому звільнитися з роботи. Загальний стаж її роботи складає 28 років.</p> <p><i>Дайте обґрунтовану відповідь із посиланням на законодавство.</i></p> <p>4. Розв'язати ситуаційне завдання:</p> <p>Сестра медичного кабінету інфекційних захворювань Іванченко працює у комунальному закладі «Міська поліклініка» повний робочий день (з 8:00 до 14:00 год.). За спостережним листком фотографії</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>робочого часу в шкідливих умовах вона працює більше ніж 80% робочого дня і обслуговує інфекційних хворих.</p> <p><i>Іванченко цікавиться, чи має вона право на отримання пенсії за віком на пільгових умовах за статком № 2?</i></p>	
Тема 12. Пенсії по інвалідності в солідарній пенсійній системі					
	–	<p>1. Поняття та умови призначення пенсії по інвалідності.</p> <p>2. Пенсії по інвалідності внаслідок нещасного випадку, інших випадків трудового каліцтва чи професійного захворювання.</p> <p>3. Пенсії по інвалідності внаслідок загального захворювання.</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Поняття та умови призначення пенсії по інвалідності.</p> <p>2. Пенсії по інвалідності внаслідок нещасного випадку, інших випадків трудового каліцтва чи професійного захворювання.</p> <p>3. Пенсії по інвалідності внаслідок загального захворювання.</p> <p>4. Страховий стаж,</p>	5

1	2	3	4	5	6
				<p>необхідний для призначення пенсії по інвалідності.</p> <p>5. Строк виплати пенсії по інвалідності в разі зміни групи інвалідності або відновлення працездатності.</p> <p>Завдання 2. Скористав- шись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтро- лю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Павлов, 1972 р. на- родження; Любимцев, 1992 р. народження; Сивий, 1977 р. народження, звернулися 15.09.2019 р. до районного управління Пенсійного</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>фонду України за призначенням пенсії по інвалідності. Медико-соціальна експертна комісія (МСЕК) визнала Павлова особою з інвалідністю III групи внаслідок загального захворювання з 20.08.2019 р. Його страховий стаж – 12 р. 4 міс., середньомісячний заробіток – 8200 грн. Сивого МСЕК визнала особою з інвалідністю II групи внаслідок загального захворювання з 16.08.2019 р. Його страховий стаж – 4 р. 2 міс., середньомісячний заробіток – 6600 грн. Любимцева МСЕК визнала особою з інвалідністю I групи внаслідок загального захворювання з 23.08.2019 р. Його страховий стаж – 7 міс., середньомісячний заробіток – 7000 грн.</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p><i>Розрахуйте розмір пенсії по інвалідності Павлову, Сивому та Любимцеву.</i></p> <p>1.2. Особа з інвалідністю по зору II групи з дитинства Петров з 18 років почав працювати. Через рік він звернувся із заявою про призначення йому пенсії по інвалідності.</p> <p><i>Чи має Петров право на пенсію по інвалідності? На яких умовах йому може бути призначена пенсія?</i></p> <p>1.3. Громадянин Козаков 1972 р. народження до грудня 2019 р. як особа з інвалідністю III групи отримувач пенсію по інвалідності внаслідок загального захворювання, нараховану з середньомісячного заробітку 2800 грн., і працював на фабриці. У грудні 2019 р. він зазнав травми на виробництві, і його було визна-</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>но особою з інвалідністю III групи внаслідок трудового каліцтва. Середньомісячний заробіток за останні 2 роки складав 5400 грн. Страховий стаж – 15 років.</p> <p><i>Як має бути нарахована пенсія по інвалідності внаслідок трудового каліцтва Козакову?</i></p> <p>2. Скласти структурно-логічну схему «Умови призначення пенсій по інвалідності».</p>	
Тема 13. Пенсії у зв'язку з втратою годувальника в солідарній пенсійній системі					
	–	<p>1. Поняття пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Порядок призначення пенсії в разі втрати годувальника.</p> <p>2. Особи, що мають право на призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника.</p> <p>3. Розмір пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Виді-</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Період, на який призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника.</p> <p>2. Призначення однієї пенсії у зв'язку з втратою годувальника на всіх членів сім'ї.</p> <p>Завдання 2. Скористав-</p>	5

1	2	3	4	5	6
		лення частки пенсії.		<p><i>шись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Жінка 50 років, працює на підприємстві. Діти 20, 17, 10 та 2 років. Чоловік працював слюсарем ЖЕК. Під час прибирання снігу з даху приміщення ЖЕК за вказівкою начальника в робочий час послизнувся і впав, внаслідок чого загинув.</p> <p><i>Які види пенсійних виплат можуть бути призначені сімі?</i></p> <p>1.2. Народний депутат</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>України загинув внаслідок ДТП. Дружина займається підприємницькою діяльністю. Діти 15 та 10 років. Батьки-пенсіонери за віком, проживають в іншому місті.</p> <p><i>Хто з вказаних осіб може отримати пенсію у зв'язку з втратою годувальника?</i></p> <p>1.3. Сержант строкової служби Коляренко загинув під час виконання службових обов'язків. До призову до армії він працював водієм автотранспорту і мав середній заробіток 6100 грн. На його утриманні перебувала 7-річна дочка, непрацююча дружина і стара мати віком 63 роки.</p> <p><i>Хто з членів сім'ї має право на пенсію в разі втрати годувальника?</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p><i>За яким нормативним актом визначатиметься право сім'ї на пенсію в разі втрати годувальника?</i></p> <p><i>У якому розмірі буде призначено пенсію сім'ї загиблого?</i></p> <p>2. Скласти структурно-логічну схему «Умови призначення пенсії в разі втрати годувальника».</p>	
Тема 14. Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування					
	–	<p>1. Суб'єкти системи накопичувального пенсійного забезпечення.</p> <p>2. Види пенсійних виплат з коштів накопичувальної системи пенсійного страхування.</p> <p>3. Поняття та види довічних пенсій.</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Одноразова пенсійна виплата.</p> <p>2. Договір страхування довічної пенсії.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю</p>	5

1	2	3	4	5	6
				<p><i>лю знань за темою.</i> Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Побудувати структурно-логічну схему «Порядок укладання договору страхування довічної пенсії».</p> <p>2. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово обґрунтувати зміст і призначення накопичувальної системи пенсійного страхування та з'ясувати за яких умов буде упроваджено таке страхування.</p> <p>3. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово обґрунтувати, які особи та на яких підставах братимуть участь у накопичувальному пенсійному страхуванні.</p>	

1	2	3	4	5	6
Тема 15. Недержавне пенсійне забезпечення					
	–	<p>1. Законодавство про недержавне пенсійне забезпечення.</p> <p>2. Принципи недержавного пенсійного забезпечення.</p> <p>3. Суб'єкти недержавного пенсійного забезпечення та їх правовий статус.</p> <p>4. Умови призначення пенсій у недержавній системі пенсійного забезпечення.</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Система недержавного пенсійного забезпечення.</p> <p>2. Порядок ведення персоналізованого обліку учасників недержавних пенсійних фондів.</p> <p>3. Пенсійні внески. Пенсійний контракт і пенсійна схема.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Користуючись джерелами зі списку літератури підготувати повідомлення</p>	5

1	2	3	4	5	6
				<p>на тему «Недержавні пенсійні фонди: національна і зарубіжна практика».</p> <p>2. Побудувати структурно-логічну схему «Умови пенсійного забезпечення недержавними пенсійними фондами в Україні».</p> <p>3. Користуючись джерелами зі списку літератури письмово окреслити способи здійснення недержавного пенсійного забезпечення за законодавством України.</p>	
Тема 16. Особливості пенсійного забезпечення окремих категорій осіб					
	–	<p>1. Загальна характеристика пенсії за вислугу років.</p> <p>2. Пенсійне забезпечення державних службовців.</p> <p>3. Пенсійне забезпечення наукових (науково-педагогічних) працівників.</p> <p>4. Пенсійне забезпечення службових осіб прокуратури та суддів.</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ.</p> <p>2. Правове регулювання пенсій за особливі заслуги перед Україною.</p>	5

1	2	3	4	5	6
				<p>3. Пенсійне забезпечення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Вік Коновалової – 45 років, її страховий стаж становить 26 р. та 8 міс., із яких 15 років – служба в органах внутрішніх справ. Середньомісячний заробіток складає 7000 грн.</p> <p><i>Чи має вона право на призначення дострокової пенсії за віком? Якщо так,</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p><i>то в якому розмірі?</i></p> <p>1.2. За призначенням пенсії за вислугу років звернувся до управління Пенсійного фонду України артист цирку Семенюк. Він подав документи про наявність 25-річного загального і 20-річного спеціального стажу. Семенюк продовжує працювати.</p> <p><i>Чи буде йому призначено пенсію за вислугу років?</i></p>	

Розділ IV. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг

Тема 17. Соціальні допомоги

<p>1. Поняття, ознаки та види державних соціальних допомог.</p> <p>2. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.</p> <p>3. Державні соціальні допомоги особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам.</p> <p>4. Державні допомоги</p>	2	<p>1. Загальна характеристика законодавства про державні соціальні допомоги.</p> <p>2. Поняття, ознаки та види державних соціальних допомог.</p> <p>3. Загальні правила призначення та виплати державних соціальних допомог.</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Принципи, за якими виплачуються державні соціальні допомоги.</p> <p>2. Загальні правила призначення та виплати державних соціальних допомог.</p> <p>3. Органи, що призначають державні</p>	2
--	---	--	---	--	---

1	2	3	4	5	6
сім'ям з дітьми.		<p>4. Органи, що призначають державні допомоги.</p> <p>5. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.</p> <p>6. Державні допомоги сім'ям з дітьми.</p>		<p>допомоги.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Інспектор відділу кадрів державного підприємства Іваненко, яка працювала 6 років на підприємстві, надала до бухгалтерії 15.01.2019 р. лікарняний листок, який вона отримала у зв'язку з вагітністю та пологами на 126 календарних днів.</p> <p>Бухгалтер отримала лікарняний листок і пообіцяла здійснити виплату до-</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>помоги через 10 днів. Іваненко наполягала на оплаті лікарняного листка 17.01.2019 р. у день, коли усі працівники отримують зарплату. Головний бухгалтер пояснила їй, що існує новий порядок, відповідно до якого лікарняний листок оплачується через Фонд соціального страхування, і що докорінно змінився підхід до розрахунку допомоги по вагітності та пологах.</p> <p><i>Чи є правильною відповідь головного бухгалтера?</i></p> <p>1.2. Старшому науковому співробітнику НДІ «Феросплав» Артамоновій у жовтні 2019 р. для написання довідника надано творчу відпустку тривалістю 3 міс. У період перебування у творчій відпустці їй була надана відпустка у</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>зв'язку з вагітністю та пологами.</p> <p><i>Артамонова цікавиться, з якого часу їй буде призначена допомога по вагітності та пологах і на який період. Яка тривалість відпустки по вагітності та пологах?</i></p> <p>1.3. Жінка 30-ти років останній рік працювала за договором підряду з підприємством. Внески до фондів соціального страхування не сплачувала. На даний час не працює. Одружена, знаходиться на утриманні чоловіка. Загальний страховий стаж 6 років. Вагітна.</p> <p><i>Чи має вона право на страхову допомогу по вагітності?</i></p> <p>1.4. Жінці, яка усиновила дитину з пологового будинку, в районному</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>управлінні праці та соціального захисту відмовили у призначенні допомоги у зв'язку з народженням дитини на тій підставі, що серед поданих жінкою документів медична довідка про взяття її на облік по вагітності відсутня.</p> <p><i>Чи правомірна відмова? Чи можна оскаржити таку відмову? Якщо відмова неправомірна, хто і до якого виду відповідальності може бути притягнутий?</i></p>	
Тема 18. Соціальне обслуговування					
<p>1. Поняття, ознаки, форми і види соціальних послуг.</p> <p>2. Організація діяльності з надання соціальних послуг.</p> <p>3. Соціальні послуги центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.</p>	2		–	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Соціальні послуги для бездомних громадян та безпритульних дітей.</p> <p>2. Соціальне обслуговування осіб похилого віку та інвалідів.</p> <p>3. Принципи надання соціальних послуг.</p>	5

1	2	3	4	5	6
				<p>4. Права і обов'язки надавачів та отримувачів соціальних послуг.</p> <p>5. Волонтерська діяльність в сфері соціальних послуг.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: Іванчуку, який є особою з інвалідністю, відмовили у безкоштовному наданні автомобіля з ручним управлінням посилаючись на те, що його сім'я не є малозабезпеченою.</p> <p><i>Чи порушено його пра-</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>во? Обґрунтуйте відповідь з посиланнями на чинне законодавство.</p> <p>2. Побудувати структурно-логічну схему «Види соціальних послуг».</p>	
Тема 19. Пільги в системі соціального забезпечення					
<p>1. Поняття, ознаки та види соціальних пільг.</p> <p>2. Пільги за професійним та соціальним статусом особи.</p> <p>3. Соціальні пільги інвалідам, ветеранам праці та особам похилого віку.</p>	2	<p>1. Поняття, ознаки та види соціальних пільг.</p> <p>2. Пільги за професійним та соціальним статусом особи.</p> <p>3. Соціальні пільги інвалідам, ветеранам праці та особам похилого віку</p> <p>4. Соціальний захист біженців. Соціальний захист жертв політичних репресій.</p> <p>5. Джерела фінансування соціальних пільг.</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Медико-реабілітаційні, транспортні, житлові, побутові, трудові пільги.</p> <p>2. Соціальний захист осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.</p> <p>3. Поняття соціального статусу особи.</p> <p>4. Соціальні пільги ветеранам війни, особам, які постраждали внаслідок нацистських переслідувань.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати</p>	2

1	2	3	4	5	6
				<p><i>теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Дружині учасника бойових дій ЖЕК відмовив у пільговому нарахуванні плати за комунальні послуги, посилаючись на те, що пільга має персональний характер, і, після смерті чоловіка вона втрачена.</p> <p><i>Чи правомірні такі дії? Обґрунтуйте відповідь з посиланнями на чинне законодавство.</i></p> <p>1.2. Розв'язати ситуаційне завдання:</p> <p>Громадянин Назаренко звернувся до відділу соціального захисту населення з</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>проханням визнати його ветераном війни і збільшити розмір пенсії. На підтвердження цього він подав документи про те, що з 20.09.1943 р. по 01.01.1946 р. працював у колгоспі. Однак, йому було відмовлено на підставі того, що він народився 18 травня 1933 р.</p> <p><i>Чи правильно вчинив відділ соціального захисту населення?</i></p> <p><i>Яким нормативним актом встановлено статус ветеранів війни?</i></p>	
Всього, годин	18		30		72

Таблиця 4.5. Тематичний план навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення», яка викладається для студентів **заочної форми навчання** спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Модуль 1. Загальнотеоретичні положення права соціального забезпечення. Правові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування					
Розділ I. Загальнотеоретичні положення права соціального забезпечення					
Тема 1. Право соціального забезпечення як галузь у системі права України					
<p>1. Поняття та предмет права соціального забезпечення.</p> <p>2. Метод правового регулювання соціально-забезпечувальних відносин та його ознаки.</p> <p>3. Функції права соціального забезпечення.</p> <p>4. Система права соціального забезпечення.</p>	2		–	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Право людини на соціальний захист як суб'єктивне право особи.</p> <p>2. Конституційні гарантії здійснення права на соціальний захист в Україні.</p> <p>3. Співвідношення понять соціального забезпечення та соціальний захист.</p>	4

1	2	3	4	5	6
				<p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання:</p> <p>1. Користуючись джерелами із списку літератури, ознайомитись зі змістом концепцій сфери застосування соціально-забезпечувальних правовідносин (найбільш відомими вважаються чотири концепції: непрацевдатності, соціальної аліментарності, індивідуальної форми розподілу та соціального ризику) та письмово обґрунтувати, прихильником якої</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>концепції Ви є.</p> <p>2. Розробити структурно-логічну схему «Система права соціального забезпечення».</p> <p>3. Користуючись джерелами зі списку літератури, скласти таблицю «Співвідношення системи права соціального забезпечення і системи соціально-забезпечувального законодавства».</p> <p>4. Користуючись джерелами зі списку літератури, навести точки зору трьох вітчизняних та/або зарубіжних вчених з приводу дискусійного в науковій літературі питання щодо розмежування понять «соціальне забезпечення» і «соціальний захист».</p>	
Тема 2. Джерела права соціального забезпечення					

1	2	3	4	5	6
	-		-	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Поняття джерел права соціального забезпечення України, форми їх вираження. Класифікація джерел права соціального забезпечення.</p> <p>2. Закони та підзаконні нормативно-правові акти в системі джерел права соціального забезпечення.</p> <p>3. Акти соціального партнерства як джерела права соціального забезпечення.</p> <p>4. Акти міжнародно-правового регулювання соціального забезпечення.</p> <p>5. Значення рішень Конституційного Суду України та керівних роз'яснень Пленуму Верховного Суду України</p>	6

1	2	3	4	5	6
				<p>для однакового застосування усіма підприємствами, установами, організаціями та судовими органами чинного законодавства про соціальне забезпечення.</p> <p>6. Дія нормативно-правових актів, які є джерелами соціального забезпечення, у часі, просторі та за категоріями громадян.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання</p> <p>1. Розробити структурно-логічну схему «Класифікація джерел</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>права соціального забезпечення».</p> <p>2. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово обґрунтувати, чи є судові акти джерелами права соціального забезпечення.</p> <p>3. Розв'язати ситуаційне завдання: Громадянин України став інвалідом внаслідок теракту, який відбувся на території іншої держави, і потребує соціального забезпечення. <i>Чи регулюються нормами міжнародного права подібні ситуації?</i></p> <p>4. Розв'язати ситуаційне завдання: Міська Рада прийняла рішення про збільшення розміру пенсій за віком для жителів свого міста за рахунок бюджету міста.</p>	

1	2	3	4	5	6
				<i>Чи правомірне таке рішення міської ради?</i>	
Тема 3. Принципи права соціального забезпечення					
	–		–	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Поняття і значення принципів права соціального забезпечення. Класифікація принципів.</p> <p>2. Зміст і конкретизація загальних (галузевих) принципів права соціального забезпечення.</p> <p>3. Зміст і конкретизація принципів окремих інститутів права соціального забезпечення.</p> <p>4. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування.</p> <p>5. Принципи недержавного соціального забезпечення.</p>	6

1	2	3	4	5	6
				<p>6. Принципи державної соціальної допомоги.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання</p> <p>1. Розробити структурно-логічну схему «Принципи права соціального забезпечення».</p> <p>2. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово розкрити зміст принципу диференціації умов та рівня соціального забезпечення.</p> <p>3. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово розкрити зміст</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>термінів «норми-принципи», «принципи-аксіоми», принципи-дефініції», «норми-доктрини» та навести приклади із нормативно-правових актів.</p> <p>4. Користуючись джерелами зі списку літератури, скласти таблицю «Принципи окремих інститутів права соціального забезпечення» за зразком:</p>	
Тема 4. Організаційно-правові форми соціального забезпечення					
	–	<p>1. Поняття, види та особливості організаційно-правових форм соціального забезпечення.</p> <p>2. Поняття та значення соціального страхування в системі соціального забезпечення.</p> <p>3. Структура системи пенсійного забезпечення в Україні.</p> <p>4. Асигнування</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Фізичні особи як учасники соціально-забезпечувальних правовідносин.</p> <p>2. Уповноважені державою органи та організації як суб'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин.</p> <p>3. Недержавні устано-</p>	4

1	2	3	4	5	6
		<p>бюджету як організаційно-правова форма соціального забезпечення.</p> <p>5. Недержавні організаційно-правові форми соціального забезпечення.</p>		<p>ви як суб'єкти правовідносин у сфері соціального забезпечення.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово навести приклади фактичних юридичних складів, що породжують соціально-забезпечувальні правовідносини.</p> <p>2. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово навести приклади юридичних фактів, що припиняють соціально-забезпечувальні правовід-</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>носини.</p> <p>3. Розв'язати ситуаційне завдання:</p> <p>Дідусь (пенсіонер за віком, 69 років) 10-ти річної дитини просить роз'яснити: до якого органу та за яким видом соціального забезпечення для онуки він може звернутись. Мати дитини виїхала на заробітки за кордон, і протягом 3-х років ніяких відомостей про неї родичі не отримували.</p> <p>4. Розробити структурно-логічну схему «Структура соціально-забезпечувальних правовідносин».</p>	
Тема 5. Правовідносини у сфері соціального забезпечення та їх суб'єкти					
<p>1. Поняття, ознаки та особливості правовідносин із соціального забезпечення.</p> <p>2. Види соціально-забезпечувальних правовідносин.</p>	2		–	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Фізичні особи як учасники соціально-забезпечувальних правовідносин.</p>	4

1	2	3	4	5	6
<p>3. Структура правовідносин із соціального забезпечення.</p> <p>4. Підстави виникнення, зміни та припинення соціально-забезпечувальних правовідносин.</p>				<p>2. Уповноважені державою органи та організації як суб'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин.</p> <p>3. Недержавні установи як суб'єкти правовідносин у сфері соціального забезпечення.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово навести приклади фактичних юридичних складів, що породжують соціально-забезпечувальні правовідносини.</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>2. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово навести приклади юридичних фактів, що припиняють соціально-забезпечувальні правовідносини.</p> <p>3. Розв'язати ситуаційне завдання:</p> <p>Дідусь (пенсіонер за віком, 69 років) 10-ти річної дитини просить роз'яснити: до якого органу та за яким видом соціального забезпечення для онуки він може звернутись. Мати дитини виїхала на заробітки за кордон, і протягом 3-х років ніяких відомостей про неї родичі не отримували.</p> <p>4. Розробити структурно-логічну схему «Структура соціально-забезпечувальних правовідносин».</p>	
Тема 6. Соціальні ризики як підстава виникнення права на соціальне забезпечення					

1	2	3	4	5	6
	-		-	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Поняття, критерії та порядок підтвердження малозабезпеченості.</p> <p>2. Поняття та порядок розслідування нещасного випадку на виробництві.</p> <p>3. Юридичні факти, що зумовлюють тимчасову непрацездатність громадянина.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: Пасажиру – пенсіонеру</p>	6

1	2	3	4	5	6
				<p>по інвалідності водій маршрутного таксі відмовив у безоплатному перевезенні на тій підставі, що пенсіонер зовні виглядає як цілком здорова працездатна людина.</p> <p><i>Наскільки правомірна така відмова? Як підтверджується факт інвалідності?</i></p> <p>2. Розробити структурно-логічну схему «Види соціальних ризиків».</p> <p>3. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово обґрунтуйте, які соціальні ризики є страховими та/або нестраховими. Наведіть приклади із посиланням на нормативно-правові акти.</p> <p>4. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово сформулюйте ознаки поняття</p>	

1	2	3	4	5	6
				«соціальний ризик». Яке місце займає соціальний ризик у системі юридичних фактів права соціального забезпечення?	
Розділ II. Правові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування					
Тема 7. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття					
	–	<p>1. Поняття та загальна характеристика соціального страхування на випадок безробіття.</p> <p>2. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.</p> <p>3. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.</p> <p>4. Допомога по безробіттю та умови її призначення. Допомога по</p>	2	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>1. Право громадян на матеріальне забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p> <p><i>Завдання 4. Виконати</i></p>	4

1	2	3	4	5	6
		частковому безробіттю.		<p>практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання.</p> <p>1.1. Клименко працював на заводі 26 років. У 2019 р. йому виповнилося 59 років. У зв'язку зі скороченням чисельності або штату працівників його було звільнено з роботи. Клименко звернувся до центру зайнятості із заявою про реєстрацію його безробітним і виплату допомоги по безробіттю. У Фонді загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття йому було відмовлено із поясненням, що Клименко є особою передпенсійного віку і має право на пенсію.</p> <p><i>Чи правомірна відмова Фонду? Куди можна оскаржити відмову Фонду?</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>1.2. Жовтяк був зареєстрований як безробітний і отримував допомогу по безробіттю. 21 травня 2019 р. йому видали направлення на роботу, а 4 червня Жовтяк прийшов на чергову перереєстрацію як безробітний і пояснив, що не зміг з'явитися на переговори щодо працевлаштування, оскільки погано себе почував. До лікаря він не звертався, тому що був впевнений, що скоро видужає. Державна служба зайнятості скоротила виплату допомоги по безробіттю на термін 60 днів.</p> <p><i>Назвіть умови призначення допомоги по безробіттю. У яких випадках виплата допомоги по безробіттю скорочується? Чи законне рішення Державної служби зайнятості?</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>1.3. До Державної служби зайнятості звернувся безробітний Петренко із проханням надати йому одноразову виплату допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності. Під час проведення реєстрації громадянина працівник центру зайнятості дізнався, що рік тому Петренко був зареєстрований як суб'єкт підприємницької діяльності. В отриманні одноразової допомоги безробітному Петренку було відмовлено.</p> <p><i>Чи правомірні дії працівників центру зайнятості?</i></p> <p>4. Побудувати структурно-логічну схему «Порядок надання допомоги по безробіттю».</p>	
<p>Тема 8. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності</p>					

1	2	3	4	5	6
	-		-	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Поняття та загальна характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.</p> <p>2. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.</p> <p>3. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.</p> <p>4. Право громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним</p>	6

1	2	3	4	5	6
				<p>страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Бутко подав заяву про надання йому відпустки з наступним звільненням за власним бажанням. Через тиждень після початку відпустки Бутко захворів на грип і звернувся за медичною допомогою. Оуджавши, Бутко попросив заклад медичної допомоги видати йому лікарняний</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>листок, але отримав відмову. На підприємстві йому пояснили, що його звільнено з першого дня відпустки, а на його місце вже прийнято іншу особу. Після цього Бутко звернувся в юридичну консультацію з проханням пояснити, чи правомірно йому відмовляють в оформленні факту хвороби.</p> <p><i>Чи має право Бутко на допомогу по тимчасовій втраті працездатності? Якими нормативно-правовими актами регулюється порядок призначення і виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності?</i></p> <p>1.2. Розв'язати ситуаційне завдання</p> <p>У листопаді 2017 р. помер працівник комунального підприємства Воронцов.</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>Оскільки він був самотнім, поховання Воронцова здійснило підприємство, де він працював.</p> <p><i>Чи має це підприємство право на одержання допомоги на поховання? На підставі яких документів призначається допомога на поховання?</i></p> <p>1.3. Русняка звільнено з роботи 15.09.2019 р. відповідно до п. 6 ст.40 КЗпП України. 26.09.2019 р. він захворів, і тимчасова непрацездатність тривала 3 місяці і 15 днів. Після одужання Русняк подав листок непрацездатності на підприємство, звідки він був вже звільнений, для одержання допомоги по тимчасовій непрацездатності.</p> <p><i>Чи має право Русняк на допомогу по тимчасовій непрацездатності? У яко-</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>му розмірі призначається допомога по тимчасовій непрацездатності? В яких випадках допомога з тимчасової втрати працездатності не надається?</p> <p>4. Розробити структурно-логічну схему «Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втраченою працездатності».</p>	
Тема 9. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності					
	–		–	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Принципи страхування від нещасного випадку і гарантії забезпечення прав застрахованих осіб.</p> <p>2. Порядок</p>	6

1	2	3	4	5	6
				<p>встановлення ступеня втрати працездатності потерпілим на виробництві.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Отримавши травму під час виконання трудових обов'язків біля 14-ої год. в останній день робочого тижня (у п'ятницю), Тимченко повідомив про це начальника дільниці, на якій працював. Начальник дільниці зателефонував керівникові підприємства, але у приймальні йому по-</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>відомили, що керівник проводить нараду, яка закінчиться не раніше 17-ої год. Повернувшись із відрядження у вівторок, керівник підприємства, порадившись з інженером з техніки безпеки, затвердив склад комісії щодо розслідування нещасного випадку із Тимченком, до якої увійшли заступник директора, головний інженер, інженер з техніки безпеки та керівник дільниці. Водночас про нещасний випадок було повідомлено профспілковий орган підприємства.</p> <p><i>Що зобов'язаний зробити роботодавець, отримавши повідомлення про нещасний випадок на виробництві? Протягом якого часу і у якому складі має бути сформована ко-</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p><i>місія з розслідування нещасного випадку? Які документи має скласти комісія?</i></p> <p>1.2. Прядко протягом 17-ти років працював формувальником у ливарному виробництві на машинобудівному заводі. Відчувши погіршення стану здоров'я, він звернувся до заводської поліклініки, де отримав від лікаря-терапевта довідку про необхідність переведення на легшу роботу. Пов'язуючи своє захворювання із впливом шкідливих умов праці, Прядко поставив перед начальником цеху питання про надання йому легшої роботи і збереження за ним середнього заробітку.</p> <p><i>Чи має право Прядко на переведення на легшу роботу? Який порядок надання легшої роботи? Які умо-</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p><i>ви збереження середнього заробітку на новій роботі?</i></p> <p>1.3. Після смерті годувальника-чоловіка від нещасного випадку на виробництві Третенко звернулася до Фонду соціального страхування України із заявою про страхові виплати, додавши до неї свій паспорт та свідоцтво про смерть чоловіка. Однак у Фонді їй пояснили, що цих документів замало, і попросили надати акт розслідування нещасного випадку та довідки з місця проживання.</p> <p><i>Третенко цікавиться, чи є обґрунтованими такі вимоги? Які документи необхідні для прийняття Фондом рішення про страхові виплати?</i></p> <p>4. Розробити структурно-логічну схему «Порядок розслідування</p>	

1	2	3	4	5	6
				нещасних випадків на виробництві».	
Тема 10. Правове регулювання загальнообов'язкового державного пенсійного страхування					
	–	<p>1. Пенсійна система України: поняття та напрямки реформування.</p> <p>2. Загальна характеристика законодавства, що регулює пенсійні відносини в Україні.</p> <p>3. Структура системи пенсійного забезпечення.</p> <p>4. Поняття та ознаки пенсій як виду соціального забезпечення.</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Принципи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.</p> <p>2. Право на пенсійне забезпечення як складова конституційного права на соціальний захист.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Грицина цікавиться,</p>	4

1	2	3	4	5	6
				<p>чи має вона право на пенсію за особливі заслуги перед Україною, якщо протягом 5 скликань була депутатом міської ради. Її страховий стаж становить 32 р., середньомісячний заробіток – 8200 грн, ніколи не була державним службовцем.</p> <p><i>В якому розмірі призначаються такі пенсії та з якого віку? Дайте обґрунтовану відповідь.</i></p> <p>1.2. З 2009 р. по 2011 р. Кравченко працював столяром на фабриці за договором підряду. У зазначений період страхові внески до Пенсійного фонду України сплачувалися.</p> <p><i>Чи зараховується вказана робота до страхового стажу і якими документами це можна підтвердити? Як можна підтвер-</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p><i>дити страховий стаж, якщо немає трудової книжки чи відповідних записів у ній?</i></p> <p>1.3. Артист цирку Петров запитує, чи має він право на пенсію за вислугу років, якщо 3 роки працював на скульптурній фабриці, 2 роки брав участь у військових діях в Афганістані та 16 років працював акробатом у цирку.</p> <p><i>Дайте обґрунтовану відповідь.</i></p> <p>1.4. Прибиральниця середньої школи Матяш пішла на пенсію за віком у лютому 2018 р. Її середній заробіток при визначенні розміру пенсії склав 4800 грн. У березні 2019 р. Матяш знову була прийнята на роботу прибиральницею середньої школи і пропрацювала 19 місяців, маючи</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>середньомісячний заробіток 4500 грн. <i>Коли Матяш одержить право на перерахунок пенсії і з якого заробітку його буде здійснено?</i></p>	
<p align="center">Модуль 2. Особливості пенсійного забезпечення. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг</p>					
<p align="center">Розділ III. Особливості пенсійного забезпечення</p>					
<p align="center">Тема 11. Пенсії за віком в солідарній пенсійній системі</p>					
<p>1. Поняття та умови призначення пенсії за віком. 2. Обчислення розміру пенсій за віком. Підвищення розміру пенсії за віком у разі відстрочки часу її призначення. 3. Пільгові підстави на пенсію за віком.</p>	2		–	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Відмінності пенсії за віком від пенсій за вислугу років. 2. Мінімальний розмір пенсії за віком. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i> <i>Завдання 4. Виконати</i></p>	4

1	2	3	4	5	6
				<p>практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Івченко звернувся до управління Пенсійного фонду України за місцем проживання із заявою призначити йому пенсію на пільгових умовах, тобто при досягненні 55-річного віку. У заяві він повідомив, що працював 18 років трактористом у Менському районному виробничо-технічному пункті хімізації.</p> <p>Управління відмовило йому у призначенні пільгової пенсії на тій підставі, що це підприємство не належить до підприємств сільського господарства і не виробляє сільськогосподарської продукції. Івченко вважав, що на підставі ст. 13 Закону України «Про</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>пенсійне забезпечення» він має право на таку пенсію, адже його загальний стаж роботи – 35 років і 18 років – спеціальний стаж (трактористом).</p> <p><i>Як вирішити спір?</i></p> <p>1.2. Розв’язати ситуаційне завдання:</p> <p>Вітренко народився у 1956 р. З 14 листопада 1991 р. до 12 квітня 2015 р. працював на роботах, передбачених списком № 1.</p> <p><i>Вітренко цікавиться, в якому віці він має право на пенсію і чи потрібні результати атестації робочого місця? Дайте відповіді на питання: 1) Що означає повний робочий день для призначення пільгових пенсій? 2) Яке правове значення має атестація робочих місць?</i></p> <p>1.3. Розв’язати ситуа-</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>ційне завдання:</p> <p>Інженер Шевченко звернулася до управління Пенсійного фонду України з питанням, чи може вона отримати пенсію за віком у лютому 2017 р., коли їй виповниться 55 років?</p> <p>Вона продовжує працювати і не має наміру в лютому звільнитися з роботи. Загальний стаж її роботи складає 28 років.</p> <p><i>Дайте обґрунтовану відповідь із посиланням на законодавство.</i></p> <p>4. Розв'язати ситуаційне завдання:</p> <p>Сестра медичного кабінету інфекційних захворювань Іванченко працює у комунальному закладі «Міська поліклініка» повний робочий день (з 8:00 до 14:00 год.). За спостережним листком фотографії</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>робочого часу в шкідливих умовах вона працює більше ніж 80% робочого дня і обслуговує інфекційних хворих.</p> <p><i>Іванченко цікавиться, чи має вона право на отримання пенсії за віком на пільгових умовах за статком № 2?</i></p>	
Тема 12. Пенсії по інвалідності в солідарній пенсійній системі					
	–	<p>1. Поняття та умови призначення пенсії по інвалідності.</p> <p>2. Пенсії по інвалідності внаслідок нещасного випадку, інших випадків трудового каліцтва чи професійного захворювання.</p> <p>3. Пенсії по інвалідності внаслідок загального захворювання.</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Поняття та умови призначення пенсії по інвалідності.</p> <p>2. Пенсії по інвалідності внаслідок нещасного випадку, інших випадків трудового каліцтва чи професійного захворювання.</p> <p>3. Пенсії по інвалідності внаслідок загального захворювання.</p> <p>4. Страховий стаж,</p>	5

1	2	3	4	5	6
				<p>необхідний для призначення пенсії по інвалідності.</p> <p>5. Строк виплати пенсії по інвалідності в разі зміни групи інвалідності або відновлення працездатності.</p> <p>Завдання 2. Скористав- шись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтро- лю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Павлов, 1972 р. на- родження; Любимцев, 1992 р. народження; Сивий, 1977 р. народження, звернулися 15.09.2019 р. до районного управління Пенсійного</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>фонду України за призначенням пенсії по інвалідності. Медико-соціальна експертна комісія (МСЕК) визнала Павлова особою з інвалідністю III групи внаслідок загального захворювання з 20.08.2019 р. Його страховий стаж – 12 р. 4 міс., середньомісячний заробіток – 8200 грн. Сивого МСЕК визнала особою з інвалідністю II групи внаслідок загального захворювання з 16.08.2019 р. Його страховий стаж – 4 р. 2 міс., середньомісячний заробіток – 6600 грн. Любимцева МСЕК визнала особою з інвалідністю I групи внаслідок загального захворювання з 23.08.2019 р. Його страховий стаж – 7 міс., середньомісячний заробіток – 7000 грн.</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p><i>Розрахуйте розмір пенсії по інвалідності Павлову, Сивому та Любимцеву.</i></p> <p>1.2. Особа з інвалідністю по зору II групи з дитинства Петров з 18 років почав працювати. Через рік він звернувся із заявою про призначення йому пенсії по інвалідності.</p> <p><i>Чи має Петров право на пенсію по інвалідності? На яких умовах йому може бути призначена пенсія?</i></p> <p>1.3. Громадянин Козаков 1972 р. народження до грудня 2019 р. як особа з інвалідністю III групи отримував пенсію по інвалідності внаслідок загального захворювання, нараховану з середньомісячного заробітку 2800 грн., і працював на фабриці. У грудні 2019 р. він зазнав травми на виробництві, і його було визна-</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>но особою з інвалідністю III групи внаслідок трудового каліцтва. Середньомісячний заробіток за останні 2 роки складав 5400 грн. Страховий стаж – 15 років.</p> <p><i>Як має бути нарахована пенсія по інвалідності внаслідок трудового каліцтва Козакову?</i></p> <p>2. Скласти структурно-логічну схему «Умови призначення пенсій по інвалідності».</p>	
Тема 13. Пенсії у зв'язку з втратою годувальника в солідарній пенсійній системі					
	–		–	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Період, на який призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника.</p> <p>2. Призначення однієї пенсії у зв'язку з втратою годувальника на всіх членів сім'ї.</p> <p>Завдання 2. Скористав-</p>	7

1	2	3	4	5	6
				<p><i>шись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Жінка 50 років, працює на підприємстві. Діти 20, 17, 10 та 2 років. Чоловік працював слюсарем ЖЕК. Під час прибирання снігу з даху приміщення ЖЕК за вказівкою начальника в робочий час послизнувся і впав, внаслідок чого загинув.</p> <p><i>Які види пенсійних виплат можуть бути призначені сім'ї?</i></p> <p>1.2. Народний депутат</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>України загинув внаслідок ДТП. Дружина займається підприємницькою діяльністю. Діти 15 та 10 років. Батьки-пенсіонери за віком, проживають в іншому місті.</p> <p><i>Хто з вказаних осіб може отримати пенсію у зв'язку з втратою годувальника?</i></p> <p>1.3. Сержант строкової служби Коляренко загинув під час виконання службових обов'язків. До призову до армії він працював водієм автотранспорту і мав середній заробіток 6100 грн. На його утриманні перебувала 7-річна дочка, непрацююча дружина і стара мати віком 63 роки.</p> <p><i>Хто з членів сім'ї має право на пенсію в разі втрати годувальника?</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p><i>За яким нормативним актом визначатиметься право сім'ї на пенсію в разі втрати годувальника?</i></p> <p><i>У якому розмірі буде призначено пенсію сім'ї загиблого?</i></p> <p><i>2. Скласти структурно-логічну схему «Умови призначення пенсії в разі втрати годувальника».</i></p>	
Тема 14. Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування					
	–	<p>1. Суб'єкти системи накопичувального пенсійного забезпечення.</p> <p>2. Види пенсійних виплат з коштів накопичувальної системи пенсійного страхування.</p> <p>3. Поняття та види довічних пенсій.</p>	2	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>1. Одноразова пенсійна виплата.</p> <p>2. Договір страхування довічної пенсії.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтро-</i></p>	5

1	2	3	4	5	6
				<p><i>лю знань за темою.</i> Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Побудувати структурно-логічну схему «Порядок укладання договору страхування довічної пенсії».</p> <p>2. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово обґрунтувати зміст і призначення накопичувальної системи пенсійного страхування та з'ясувати за яких умов буде упроваджено таке страхування.</p> <p>3. Користуючись джерелами зі списку літератури, письмово обґрунтувати, які особи та на яких підставах братимуть участь у накопичувальному пенсійному страхуванні.</p>	

1	2	3	4	5	6
Тема 15. Недержавне пенсійне забезпечення					
	–		–	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Система недержавного пенсійного забезпечення.</p> <p>2. Порядок ведення персоніфікованого обліку учасників недержавних пенсійних фондів.</p> <p>3. Пенсійні внески. Пенсійний контракт і пенсійна схема.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Користуючись джерелами зі списку літератури підготувати повідомлення</p>	7

1	2	3	4	5	6
				<p>на тему «Недержавні пенсійні фонди: національна і зарубіжна практика».</p> <p>2. Побудувати структурно-логічну схему «Умови пенсійного забезпечення недержавними пенсійними фондами в Україні».</p> <p>3. Користуючись джерелами зі списку літератури письмово окреслити способи здійснення недержавного пенсійного забезпечення за законодавством України.</p>	
Тема 16. Особливості пенсійного забезпечення окремих категорій осіб					
	–		–	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ.</p> <p>2. Правове регулювання пенсій за особливій заслуги перед Україною.</p>	7

1	2	3	4	5	6
				<p>3. Пенсійне забезпечення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Вік Коновалової – 45 років, її страховий стаж становить 26 р. та 8 міс., із яких 15 років – служба в органах внутрішніх справ. Середньомісячний заробіток складає 7000 грн.</p> <p><i>Чи має вона право на призначення дострокової пенсії за віком? Якщо так,</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p><i>то в якому розмірі?</i></p> <p>1.2. За призначенням пенсії за вислугу років звернувся до управління Пенсійного фонду України артист цирку Семенюк. Він подав документи про наявність 25-річного загального і 20-річного спеціального стажу. Семенюк продовжує працювати.</p> <p><i>Чи буде йому призначено пенсію за вислугу років?</i></p>	
Розділ IV. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг					
Тема 17. Соціальні допомоги					
	–	<p>1. Загальна характеристика законодавства про державні соціальні допомоги.</p> <p>2. Поняття, ознаки та види державних соціальних допомог.</p> <p>3. Загальні правила призначення та виплати державних соціальних допомог.</p>	2	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Принципи, за якими виплачуються державні соціальні допомоги.</p> <p>2. Загальні правила призначення та виплати державних соціальних допомог.</p> <p>3. Органи, що призначають державні</p>	5

1	2	3	4	5	6
		<p>4. Органи, що призначають державні допомоги.</p> <p>5. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.</p> <p>6. Державні допомоги сім'ям з дітьми.</p>		<p>допомоги.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Інспектор відділу кадрів державного підприємства Іваненко, яка працювала 6 років на підприємстві, надала до бухгалтерії 15.01.2019 р. лікарняний листок, який вона отримала у зв'язку з вагітністю та пологами на 126 календарних днів.</p> <p>Бухгалтер отримала лікарняний листок і пообіцяла здійснити виплату до-</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>помоги через 10 днів. Іваненко наполягала на оплаті лікарняного листка 17.01.2019 р. у день, коли усі працівники отримують зарплату. Головний бухгалтер пояснила їй, що існує новий порядок, відповідно до якого лікарняний листок оплачується через Фонд соціального страхування, і що докорінно змінився підхід до розрахунку допомоги по вагітності та пологах.</p> <p><i>Чи є правильною відповідь головного бухгалтера?</i></p> <p>1.2. Старшому науковому співробітнику НДІ «Феросплав» Артамоновій у жовтні 2019 р. для написання довідника надано творчу відпустку тривалістю 3 міс. У період перебування у творчій відпустці їй була надана відпустка у</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>зв'язку з вагітністю та пологами.</p> <p><i>Артамонова цікавиться, з якого часу їй буде призначена допомога по вагітності та пологах і на який період. Яка тривалість відпустки по вагітності та пологах?</i></p> <p>1.3. Жінка 30-ти років останній рік працювала за договором підряду з підприємством. Внески до фондів соціального страхування не сплачувала. На даний час не працює. Одружена, знаходиться на утриманні чоловіка. Загальний страховий стаж 6 років. Вагітна.</p> <p><i>Чи має вона право на страхову допомогу по вагітності?</i></p> <p>1.4. Жінці, яка усиновила дитину з пологового будинку, в районному</p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>управлінні праці та соціального захисту відмовили у призначенні допомоги у зв'язку з народженням дитини на тій підставі, що серед поданих жінкою документів медична довідка про взяття її на облік по вагітності відсутня.</p> <p><i>Чи правомірна відмова? Чи можна оскаржити таку відмову? Якщо відмова неправомірна, хто і до якого виду відповідальності може бути притягнутий?</i></p>	
Тема 18. Соціальне обслуговування					
	–		–	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Соціальні послуги для бездомних громадян та безпритульних дітей.</p> <p>2. Соціальне обслуговування осіб похилого віку та інвалідів.</p> <p>3. Принципи надання соціальних послуг.</p>	6

1	2	3	4	5	6
				<p>4. Права і обов'язки надавачів та отримувачів соціальних послуг.</p> <p>5. Волонтерська діяльність в сфері соціальних послуг.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: Іванчуку, який є особою з інвалідністю, відмовили у безкоштовному наданні автомобіля з ручним управлінням посилаючись на те, що його сім'я не є малозабезпеченою.</p> <p><i>Чи порушено його пра-</i></p>	

1	2	3	4	5	6
				<p>во? Обґрунтуйте відповідь з посиланнями на чинне законодавство.</p> <p>2. Побудувати структурно-логічну схему «Види соціальних послуг».</p>	
Тема 19. Пільги в системі соціального забезпечення					
<p>1. Поняття, ознаки та види соціальних пільг.</p> <p>2. Пільги за професійним та соціальним статусом особи.</p> <p>3. Соціальні пільги інвалідам, ветеранам праці та особам похилого віку.</p>	2		–	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>1. Медико-реабілітаційні, транспортні, житлові, побутові, трудові пільги.</p> <p>2. Соціальний захист осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.</p> <p>3. Поняття соціального статусу особи.</p> <p>4. Соціальні пільги ветеранам війни, особам, які постраждали внаслідок нацистських переслідувань.</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати</p>	4

1	2	3	4	5	6
				<p><i>теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p> <p>Завдання 4. Виконати практичні завдання.</p> <p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>1.1. Дружині учасника бойових дій ЖЕК відмовив у пільговому нарахуванні плати за комунальні послуги, посилаючись на те, що пільга має персональний характер, і, після смерті чоловіка вона втрачена.</p> <p><i>Чи правомірні такі дії? Обґрунтуйте відповідь з посиланнями на чинне законодавство.</i></p> <p>1.2. Розв'язати ситуаційне завдання:</p> <p>Громадянин Назаренко звернувся до відділу соціального захисту населення з</p>	

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
				<p>проханням визнати його ветераном війни і збільшити розмір пенсії. На підтвердження цього він подав документи про те, що з 20.09.1943 р. по 01.01.1946 р. працював у колгоспі. Однак, йому було відмовлено на підставі того, що він народився 18 травня 1933 р.</p> <p><i>Чи правильно вчинив відділ соціального захисту населення?</i></p> <p><i>Яким нормативним актом встановлено статус ветеранів війни?</i></p>	
Всього, годин	8		12		100

Розділ 5. Оцінювання результатів навчання

Таблиця 5.1 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» для студентів **денної форми навчання** спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право»

<i>Назва модуля, теми</i>	<i>Вид навчальної роботи</i>	<i>Бали</i>
Модуль 1. Загальнотеоретичні положення права соціального забезпечення. Правові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування		
Розділ I. Загальнотеоретичні положення права соціального забезпечення		
Тема 1. Право соціального забезпечення як галузь у системі права України	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Тема 2. Джерела права соціального забезпечення	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Тема 3. Принципи права соціального забезпечення	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Тема 4. Організаційно-правові форми соціального забезпечення	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	Разом:	6
Тема 5. Правовідносини у сфері соціального забезпечення та їх суб'єкти	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	Разом:	6
Тема 6. Соціальні ризики	1. Відвідування лекції	-

<i>Назва модуля, теми</i>	<i>Вид навчальної роботи</i>	<i>Бали</i>
як підстава виникнення права на соціальне забезпечення	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	Разом:	6
Розділ II. Правові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування		
Тема 7. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	Разом:	6
Тема 8. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	Разом:	6
Тема 9. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	Разом:	6
Тема 10. Правове регулювання загальнообов'язкового державного пенсійного страхування	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	Разом:	6
Поточна модульна робота 1		5
Модуль 2. Особливості пенсійного забезпечення. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг		
Розділ III. Особливості пенсійного забезпечення		

<i>Назва модуля, теми</i>	<i>Вид навчальної роботи</i>	<i>Бали</i>
Тема 11. Пенсії за віком в солідарній пенсійній системі	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	Разом:	6
Тема 12. Пенсії по інвалідності в солідарній пенсійній системі	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	Разом:	6
Тема 13. Пенсії у зв'язку з втратою годувальника в солідарній пенсійній системі	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	Разом:	6
Тема 14. Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	Разом:	6
Тема 15. Недержавне пенсійне забезпечення	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	Разом:	6
Тема 16. Особливості пенсійного забезпечення окремих категорій осіб	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	Разом:	6
Розділ IV. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг		
Тема 17. Соціальні допомоги	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4

<i>Назва модуля, теми</i>	<i>Вид навчальної роботи</i>	<i>Бали</i>
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	<i>Разом:</i>	6
Тема 18. Соціальне обслуговування	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	<i>Разом:</i>	-
Тема 19. Пільги в системі соціального забезпечення	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	4
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
	<i>Разом:</i>	6
Поточна модульна робота 2		5
Разом за семестр		100

Таблиця 5.2 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» для студентів **заочної форми навчання** спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право»

Назва модуля, теми	Вид навчальної роботи	Бали
Модуль 1. Загальнотеоретичні положення права соціального забезпечення. Правові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування		
Розділ I. Загальнотеоретичні положення права соціального забезпечення		
Тема 1. Право соціального забезпечення як галузь у системі права України	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Тема 2. Джерела права соціального забезпечення	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Тема 3. Принципи права соціального забезпечення	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Тема 4. Організаційно-правові форми соціального забезпечення	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	7
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	3
	Разом:	10
Тема 5. Правовідносини у сфері соціального забезпечення та їх суб'єкти	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Тема 6. Соціальні ризики як підстава виникнення	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-

<i>Назва модуля, теми</i>	<i>Вид навчальної роботи</i>	<i>Бали</i>
права на соціальне забезпечення	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Розділ II. Правові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування		
Тема 7. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	7
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	3
	Разом:	10
Тема 8. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Тема 9. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Тема 10. Правове регулювання загальнообов'язкового державного пенсійного страхування	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	7
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	3
	Разом:	10
Поточна модульна робота 1		20
Модуль 2. Особливості пенсійного забезпечення. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг		
Розділ III. Особливості пенсійного забезпечення		
Тема 11. Пенсії за віком в	1. Відвідування лекції	-

<i>Назва модуля, теми</i>	<i>Вид навчальної роботи</i>	<i>Бали</i>
солідарній пенсійній системі	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Тема 12. Пенсії по інвалідності в солідарній пенсійній системі	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	7
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	3
	Разом:	10
Тема 13. Пенсії у зв'язку з втратою годувальника в солідарній пенсійній системі	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Тема 14. Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	7
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	3
	Разом:	10
Тема 15. Недержавне пенсійне забезпечення	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Тема 16. Особливості пенсійного забезпечення окремих категорій осіб	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Розділ IV. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг		
Тема 17. Соціальні допомоги	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	7
	3. Виконання завдань, передбачених	3

<i>Назва модуля, теми</i>	<i>Вид навчальної роботи</i>	<i>Бали</i>
	планом самостійної роботи	
	Разом:	10
Тема 18. Соціальне обслуговування	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Тема 19. Пільги в системі соціального забезпечення	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теор. питання на семінарському (практ.) занятті	-
	3. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	-
	Разом:	-
Поточна модульна робота 2		20
Разом за семестр		100

Таблиця 5.3 – Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» для студентів спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь у предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	2. Участь у конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	3. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	1-15
	4. Написання і захист наукового реферату з визначеної проблеми	0-5
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках («Ін-Юре»)	5-20
	2. Участь в наукових студентських клубах («Феміда»)	5-20
	3. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	4. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	5. Підготовка публікації в наукових видан-	20

	нях.	
	6. Оформлення сценарного плану дидактичної гри	10-20
Разом		*

* Максимальна кількість додаткових балів для студента – 30.

Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Основи законодавства країни про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 14 січня 1998 р. № 16/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 23. – Ст. 121.
3. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 4. – Ст. 19.
4. Про державну допомогу сім'ям з дітьми: Закон України від 21.11.1992 р. № 2811-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 5. – Ст. 21.
5. Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю: Закон України від 16.11.2000 р. № 2109-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – № 1. – Ст. 2.
6. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України від 01.06.2000 р. № 1768-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2000 – № 35. – Ст. 290.
7. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю: Закон України від 18.05.2004 р. № 1727-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 33-34. – Ст. 404.
8. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 49-51. – Ст. 376.
9. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-ХІV (в редакції Закону № 77-VІІІ від 28.12.2014 р.) // Офіційний вісник України. – 2015. – № 11. – Ст. 75.
10. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 22. – Ст. 171.
11. Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи: Закон України від 8.07.2011 р. № 3668-VІ // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 12-13. – Ст. 82.
12. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 26.06.1997 р. № 400 // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 37. – Ст. 237.

13. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 2-3. – Ст. 11.
14. Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні : Закон України від 16.12.1993 р. № 3721-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 4. – Ст. 18.
15. Про пенсії за особливі заслуги перед Україною: Закон України від 01.06.2000 р. № 1767-111 // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 35. – Ст. 289.
16. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб: Закон України від 09.04.1992 р. № 2262-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 9. – Ст. 399.
17. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 5 листопада 1991 р. № 1788-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 3. – Ст. 10.
18. Про статус і соціальний захист осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : Закон України від 28. 02. 1991 р. № 796–XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 16. – Ст. 200.
19. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 47. – Ст. 372.
20. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2-3. – Ст. 12.
21. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XI (у ред. Закону України від 21.11.2002 р. № 229-IV) // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 49. – Ст. 668; 2003. – № 2. – Ст. 10.
22. Про соціальні послуги: Закон України від 19.06.2003 р. № 966-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 45. – Ст. 358.
23. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.
24. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07.07.2010 р. № 2453-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41-42, № 43, № 44-45. – Ст. 529.
25. Про державну службу: Закон України від 17.11.2011 р. № 4050-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 10. – Ст. 63.
26. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 р. № 5067-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 63. – Ст. 2565.

27. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3. – Ст. 25.

28. Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР : Постанова Верховної Ради України від 12.09.1991 р. № 1545-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 46. – Ст. 621.

29. Положення про Державну службу зайнятості : затверджено Указом Президента України від 16.01.2013 р. № 19/2013 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 5. – Ст. 153.

30. Про заходи щодо впровадження персоніфікованого обліку відомостей у системі обов'язкового державного пенсійного страхування: Указ Президента України від 4 травня 1998 р. №401 // Урядовий кур'єр. – 1998. – № 89-90.

31. Перелік професійних захворювань: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 08.11.2000 р. № 1662 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 45. – Ст. 1940.

32. Положення про медико-соціальну експертизу: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 р. № 1317 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 95. – Ст. 3265.

33. Порядок обчислення стажу державної служби: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 20.06.2012 р. № 559 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 47. – Ст. 1844.

34. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 р. № 1232 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 94. – Ст. 3426.

35. Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу: Постанова Кабінету Міністрів від 20.03.2013 р. № 198 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 6. – Ст. 859.

36. Про затвердження переліку видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.12.2010 р. № 1170 // Урядовий кур'єр. – 2010. – №247.

37. Про затвердження Положення про організацію персоніфікованого обліку відомостей у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування: Постанова Кабінету Міністрів України від 4.06.1998 р. № 794 // Офіційний вісник України. – 1998. – №22. – Ст. 809.

38. Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати: Постанова Кабінету Міністрів України від 8.02.1995 р. № 100 // Урядовий кур'єр. – 1995. – № 27.

39. Про затвердження Порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.1993 р. № 637 // Зібрання постанов Уряду України. – 1993. – № 12. – Ст. 273.

40. Про заходи щодо поетапного впровадження у Пенсійному фонді автоматизованого персоніфікованого обліку відомостей у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування: Постанова Кабінету Міністрів України від 8.06.1998 р. № 832 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/832-98-%D0%BF/card6#Public>. – Назва з екрана.

41. Про порядок підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.1993 р. № 637 // Збірник постанов України. – 1993. – № 12. – Ст. 273.

42. Програма сприяння зайнятості населення та стимулювання створення нових робочих місць на період до 2017 р.: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.10.2012 р. № 1008 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 83. – Ст. 3363.

43. Інструкція про встановлення груп інвалідності: затв. наказом Міністерства охорони здоров'я України від 05.09.2011 р. № 561 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 91. – Ст. 331.

44. Інструкція про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову неприцездатність громадян: затв. наказом Міністерства охорони здоров'я України від 13.11.2001 р. № 455 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 49. – Ст. 2216.

45. Положення про комісію (уповноваженого) підприємства, установи, організації із загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням: затв. Постановою правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності від 23.06.2008 р. № 25 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 53. – Ст. 1794.

46. Порядок встановлення медико-соціальними експертними комісіями ступеня стійкої втрати професійної працездатності у відсотках працівникам, яким заподіяно ушкодження здоров'я, пов'язане з виконанням трудових обов'язків: затв. наказом

Міністерства охорони здоров'я України від 05.06.2012 р. № 420 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 71. – Ст. 2887.

47. Про затвердження Порядку надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітним підприємницької діяльності: наказ Міністерства соціальної політики України від 15.06.2015 р. № 613 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 58. – Ст. 1901.

48. Порядок отримання застрахованими особами і членами їх сімей санаторно-курортного лікування, що сплачується за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності: затв. Постановою правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності 25.11.2009 р. № 12 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 30. – Ст. 1023.

49. Про затвердження Інструкції про порядок обчислення і сплати страховальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду України: Постанова правління Пенсійного фонду України від 19.12.2003 р. № 21-1 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 3. – Ст. 148.

50. Про затвердження Положення про реєстр застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування: Постанова правління Пенсійного фонду України від 18.06.2014 р. № 10-1 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 57. – Ст. 1568.

51. Про затвердження Порядку обліку платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та Положення про реєстр страховальників: наказ Міністерства фінансів України від 24.11.2014 р. № 1162 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 99. – Ст. 2937.

52. Про затвердження Положення про порядок і умови виплати надбавки за вислугу років та порядок обчислення стажу державної служби (роботи) державним службовцям і службовцям Адміністрації та регіональних управлінь Державної прикордонної служби України: Наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 20 травня 2005 р. №381 // Офіційний вісник України. – 2005. – №23. – Ст. 1319.

53. Про затвердження Порядку визначення показників середньої заробітної плати (доходу) в середньому на одну застраховану особу в цілому по Україні, з якої сплачено страхові внески та яка відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» враховується для обчислення пенсії: Постанова правління Пенсійного фонду України від 1.02.2008 р. №4-4 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 16. – Ст. 426.

54. Про затвердження Порядку підтвердження періодів роботи, що зараховуються до трудового стажу для призначення пенсії на пільгових умовах або за вислугу років: Постанова правління Пенсійного фонду України від 10.11.2006 р. №18-1 // Офіційний вісник України. – 2006. – №48. – Ст. 3212.

55. Про сприяння зайнятості та захист від безробіття: Конвенція № 168, ухвалена Генеральною конференцією МОП 21.06.1988 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_182/card6#Public. – Назва з екрана.

Основні рекомендовані джерела інформації:

56. Право соціального забезпечення України [Текст] : підручник / [Пилипенко П. Д. та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – 4-те вид., перероб. і допов. – Київ : Ін Юре, 2014. – 476 с.

57. Право соціального забезпечення в Україні: підручник / Т. А. Занфірова, М. І. Іншин, С. М. Прилипко та ін.; за заг. ред. Т. А. Занфірової, С. М. Прилипка, О. М. Ярошенка. – 2-ге вид. перероб. і доповн. – Харків : ФІНН, 2012. – 640 с.

58. Право соціального забезпечення в Україні [Текст] : підручник / [О. М. Ярошенко та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук О. М. Ярошенка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – 4-те вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2015. – 455 с.

59. Право соціального забезпечення України: Навчальний посібник / за заг. ред. П.Д. Пилипенка. – Вид. 3-є, змін. і доп. – Київ : Істина, 2012. – 232 с.

Додаткові рекомендовані джерела інформації:

60. Актуальні проблеми теорії трудового права та права соціального забезпечення [Текст] : монографія / [Чанишева Г. І. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України Г. І. Чанишевої ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 328 с.

61. Андріїв В. В. Правовідносини із загальнообов'язкового державного соціального страхування: теоретичний аспект / В. В. Андріїв, О. В. Москаленко, С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. – Харків: ФІНН, 2011. – 280 с.

62. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навч. посібник / М.Д. Бойко. – 4-е вид., доп. та перероб. – Київ: Атіка, 2007. – 400 с.

63. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ: Знання, 2008. – 663 с.

64. Болотіна Н. Б. Соціальне законодавство України. Гендерна експертиза / Відп. ред. Т. М. Мельник. – Київ: Логос, 2001. – 82 с.

65. Вишновецька С. В. Право соціального забезпечення України [Текст] : навч.-метод. посіб. / С. В. Вишновецька, І. В. Новосельська; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – Київ : Вид. дім «Персонал», 2009. – 320 с.

66. Гарасимів Т. З. Словник термінів до навчальних курсів «Трудове право» та «Право соціального забезпечення України» [Текст] / Т. З. Гарасимів. – Дрогобич : Видавнича фірма «Відродження», 2003. – 176 с.

67. Гарасимів Т. З. Право соціального забезпечення України (Загальна частина). – Дрогобич: Видавнича фірма «Відродження», 2004. – 240 с.

68. Гарасимів Т. З. Принципи права соціального забезпечення України / Т. З. Гарасимів. – Дрогобич: Відродження, 2002. – 128 с.

69. Загальнообов'язкове соціальне страхування. Нормативні акти. Зразки документів [Текст] : загальні положення. Втрата працездатності на виробництві. Народження та поховання. Безробіття. Довідковий матеріал / упоряд. В. С. Перепічай [та ін.]; ред. В. С. Ковальський. – Київ : Юрінком Інтер, 2003. – 456 с.

70. Зайчук Б. О. Система пенсійного забезпечення : сьогодні і завтра [Текст] : коментар застосування Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» / Б. О. Зайчук [и др.]; Пенсійний фонд України. – Київ : Формат, 2004. – 346 с.

71. Коробенко Н. П. Пенсійне забезпечення по інвалідності в солідарній пенсійній системі України [Текст] : монографія / Коробенко Н. П.; Акад. праці і соц. відносин Федер. профспілок України. – Київ : [Вид-во Акад. праці і соц. відносин ФПУ], 2011. – 172 с.

72. Кучма О. Л. Страховий стаж як категорія трудового права і права соціального забезпечення України [Текст] : монографія / О. Л. Кучма; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : [б. в.], 2013. – 202 с.

73. Лавріненко О. В. Право соціального забезпечення України [Текст] : курс лекцій: у 2-х ч. / О. В. Лавріненко. – Донецьк : Донецький юридичний ін-т Луганського держ. ун-ту внутрішніх справ, 2007. – Ч.1. – 450 с.; Ч.2. – 412 с.

74. Лата Н. Ф. Право соціального забезпечення України [Текст] : навч. посіб. / Н. Ф. Лата, О. С. Андреева; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. – 147 с.

75. Москаленко О. В. Основні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування в умовах ринкової економіки: монографія / О. В. Москаленко. – Харків : Юрайт, 2012. – 400 с.

76. Науково-практичний коментар Закону України «Про пенсійну реформу»/ за ред. Ю. І. Руснака. – Київ : Центр учбової л-ри, 2012. – 158 с.

77. Пенсійне та соціальне забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ та членів їх сімей [Текст] : [Довідник] / [В. І. Маценко та ін.] ; за заг. ред. канд. екон. наук Є. М. Польського, канд. юрид. наук, доц. В. М. Комарницького ; Упр. МВС України в Луган. обл., Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. – 479 с.

78. Пенсійні правовідносини в Україні: монографія / Н.М. Хуторян, Я. В. Сімутіна, М.П. Стадник, А.А. Ширант, М.М. Шумило; відп. ред. Н. М. Хуторян, Я. В. Сімутіна. – Київ : Вид-во «Юрид. Думка», 2013. – 276 с.

79. Понікаров В. Д. Пенсійне та соціальне забезпечення [Текст] : підручник для студ. вищих навч. закл. / В. Д. Понікаров, М. М. Топоркова ; Харківський національний економічний ун-т. – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2006. – 400 с.

80. Право на пенсію та його реалізація за сучасним законодавством України: Довідник / Н. М. Хуторян, М. М. Шумило, Я. В. Сімутіна (та ін.); наук. ред. Н. М. Хуторян, М. М. Шумило. – Київ : Юрид. думка, 2012. – 208 с.

81. Право соціального забезпечення в Україні [Текст] : підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / [М. І. Іншин та ін. ; за заг. ред. С. М. Прилипка, О. М. Ярошенка] ; Держ. НДІ МВС України. – Харків : ФІНН, 2009. – 433 с.

82. Прилипка С. М. Проблеми теорії права соціального забезпечення / С. М. Прилипка. – Харків : ПП «Берека-Нова», 2006. – 264 с.

83. Синчук С. М. Правовідносини соціального забезпечення: суб'єкти, зміст, об'єкти [Текст] : монографія / С. М. Синчук ; Львів. нац.

ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. – 421 с.

84. Сирота І. М. Право соціального забезпечення в Україні : підручник студентів вищих навч. закладів / І. М. Сирота; МОНУ; Одеська національна юридична академія. – 7-е вид., переробл. й доп. – Харків : Одіссей, 2007. – 408 с.

85. Соціальне та пенсійне забезпечення військовослужбовців і працівників правоохоронних органів [Текст] : [Зб. норматив. актів] / упорядкув. О. М. Роїна ; ред. О. А. Кривенко. – Київ : КНТ; К. : Атіка, 2004. – 162 с.

86. Сташків Б. І. Теорія права соціального забезпечення: навч. посібник / Б. І. Сташків. – Київ: Знання, 2005. – 405с.

87. Сташків Б. І. Юридичні факти в праві соціального забезпечення / Б. І. Сташків. – Чернігів: Ред.-видав. комплекс «Деснянська правда», 2008. – 260 с.

88. Сташків Б. І. Гарантії права на соціальне забезпечення / Б. І. Сташків. – Чернігів : Чернігів. держ. ін-т права, соціальних технологій та праці, 2011. – 100 с.
89. Сташків Б. І. Право соціального обслуговування: навч. посіб. / Б. І. Сташків. – Київ : Знання, 2007. – 567 с.
90. Ткаліч І. О. Правове регулювання діяльності недержавних пенсійних фондів у системі недержавного пенсійного забезпечення України [Текст] : монографія / Ткаліч І. О. ; Акад. праці і соц. відносин Федер. профспілок України. – Київ : Сталь, 2012. – 159 с.
91. Ткаченко Н. М. Пенсійна реформа та пенсійне забезпечення наукових (науково-педагогічних) працівників та державних службовців України. Пенсійні реформи: світовий досвід / Н. М. Ткаченко. – Київ : Алерта, 2012. – 84 с.
92. Україна: європейські та міжнародні норми у галузі соціального забезпечення: Порівняльний аналіз: Рада Європи, Міжнародна організація праці [Текст] / М-во праці та соц. політики України, Ін-т законодавства Верховної Ради України. – Київ : [б.в.], 2007. – 403 с.
93. Ярошенко І. С. Право соціального забезпечення: навч. посібник / МОНУ; КНЕУ; І.С. Ярошенко. – Київ : КНЕУ, 2005. – 232с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення:

Пакет програмних продуктів Microsoft Office, до якого входить програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних тощо. Мережеві сервіси Google.

Основними й найбільш використовуваними складовими пакету Microsoft Office є:

1. Microsoft Word.
2. Microsoft Excel.
3. Microsoft Power Point.

Пошукові та інформаційні системи Інтернет

1. Google : Пошукова система Інтернет. – Режим доступу до електронних ресурсів: <https://www.google.com.ua>

Офіційні веб-сайти органів державної влади України

1. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт/ – Режим доступу до електронних документів : <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index//>.

2. Історія українського парламентаризму: від Віча Київської Русі до Верховної Ради України : офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Бібліотечно-бібліографічні ресурси. – Режим доступу до електронних документів : <http://lib.rada.gov.ua/static/excursion/parlamentaryzm.html>

3. Президент України : офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.president.gov.ua/>.

4. Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.

5. Міністерство соціальної політики України : офіційний сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>

6. Державна служба зайнятості: офіційний сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>

7. Національна служба посередництва і примирення: офіційний сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.nspp.gov.ua/>

8. Офіційний український державний сайт «Децентралізація влади». – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://decentralization.gov.ua>

Пошукові правові системи

1. Верховна Рада України: офіційний веб-портал: Законодавство України. – Режим доступу до електронних документів: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws>

2. Верховна Рада України: офіційний веб-портал: Законотворча діяльність Верховної Ради України: Законопроекти. – Режим доступу до електронних документів: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc2>

3. Президент України: офіційне інтернет-представництво: Документи. – Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.president.gov.ua/documents/all>

4. Урядовий портал: єдиний веб-портал органів виконавчої влади України: Нормативно-правова база: База документів: Пошук нормативно-правових документів. – Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/npd/search>

5. Офіційний вісник України: Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України. – Режим доступу до електронних документів: <http://ovu.com.ua/articles>

6. Мега-НаУ: професійна правова система: НаУ-Online: Нормативно-правові документи. – Режим доступу до електронних документів: <http://www.nau.ua>

7. Ліга:Закон: правовий портал: он-лайн сервіси: Законодательство. – Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.ligazakon.ua/ua/>

8. Право України: Головні документи країни: Путівник по законодавству. – Режим доступу до електронних ресурсів : http://pravo.ligazakon.ua/reference/navigator_law#a=tree&tpl=f_classific_dir&v=demo9

Бібліотечно-бібліографічні ресурси

1. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт/ : Бібліотечно-бібліографічні ресурси : Бібліографічний моніторинг. – Режим доступу до електронних документів : <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Інтернет-сторінка. – Режим доступу до електронних документів : <http://www.nbuv.gov.ua/>.

3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Система каталогів і картотек. – Режим доступу до електронних документів : http://www.nbuv.gov.ua/db/library_db.html.

4. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.nplu.org/ua/resources/resources.htm>.

5. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт : Політематична база даних статей з періодичних видань. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://analitic.nplu.org/>.

6. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт : Каталог статей зі збірників наукових праць. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://stt.nplu.org/>.

7. Електронний каталог бібліотеки Полтавського університету економіки і торгівлі: веб-сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів: <http://catalog.uccu.org.ua/opacunicode/>